

Дарија Ковачевић Божиновска
Биљана Спасовска

СРПСКИ ЈЕЗИК

ЗА ДРУГИ РАЗРЕД

СРПСКИ ЈЕЗИК

за други разред основне школе

Српски језик за други разред основне школе

Аутори:

Дарија Ковачевић Божиновска
Биљана Спасовска

Рецезенти:

Трајче Стамески
Милица Маринковић
Валентина Петровска

Илустратори:

Дарија Ковачевић Божиновска
Биљана Спасовска

Лектор:

Милена Момировић

Стручна редакција:

Гордана Јовић-Стојковска

Уредник:

Гордана Јовић-Стојковска

Издавач:

Министарство образовања и науке Републике Северне Македоније
Ул. "Св. Кирил и Методиј" бр. 54, 1000 Скопље

Графичко и техничко уређивање:

Леон Џинго, Евгенија Павлова – АРС СТУДИО

Место и година издања: Скопље, 2022. Година

Одлуком за одобравање уџбеника за предмет Српски за II разред бр.
26-1489/1 од 28.10.2022 год. донесене од Националне комисије за уџбенике.

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

373.3.016:811.163.41(075.2)

КОВАЧЕВИЋ Божиновска, Дарија

Српски језик за други разред основне школе [Електронски извор] / [аутори Дарија Ковачевић
Божиновска, Биљана Спасовска ; илустратори Дарија Ковачевић Божиновска Биљана Спасовска]. -
Скопље : Министарство образовања и науке Републике Северне Македоније, 2022

Начин на пристапување (URL):

https://www.e-ucebnici.mon.gov.mk/pdf/Srpski_jazik_2.pdf. - Текст во PDF формат, содржи 142 стр., илустр. -
Наслов преземен од екранот. - Опис на изворот на ден 17.11.2022

ISBN 978-608-273-163-6

1. Спасовска, Биљана [автор] [илустратор]

COBISS.MK-ID 58657797

САДРЖАЈ

СЛУШАЊЕ И ГОВОРЕЊЕ..... 7

Водич кроз уџбеник	8
На почетку школске године	9
Први дан у школи	10
Јесења песма	11
Седам прUTOва	12
Мачак и петао	13
Лепо писање	15
Догађај у зоолошком врту	16
Лаурина тајна	17
Ивица и Марица	19
Друг	21
Дедин шешир	23
Слон у аутобусу	24
Вежбамо говорење.....	25
Коларићу панићу	26
Загонетке.....	27
Упутства за лепо понашање.....	29
Лав и миш.....	30
Пепељуга	31
Причамо причу у сликама	32
Лаку ноћ.....	33
Звездана прича	35
Глас, слово, реченица.....	36

УЧИМО ПИСАНА СЛОВА 37

<i>А и М</i>	38
<i>У и Ш</i>	39
<i>О и С</i>	40
<i>Е</i>	41
<i>Ј и Џ</i>	42

<i>У шуми</i>	43
<i>Р</i>	44
<i>Мараме</i>	45
<i>Шарало јаја</i>	46
<i>Прича у сликама</i>	47
<i>Г и П</i>	48
<i>Цира</i>	49
<i>П</i>	50
<i>Тамара њуџује</i>	51
<i>А и Ђ</i>	52
<i>У њољу</i>	53
<i>З и В</i>	54
<i>У возу</i>	55
<i>У њосети</i>	56
<i>Прича у сликама</i>	57
<i>Н и Њ</i>	58
<i>Тенисер</i>	59
<i>К и Љ</i>	60
<i>На леду</i>	61
<i>Б и Ч</i>	62
<i>Тиберче</i>	63
<i>Бака</i>	64
<i>Како се ко олашава?</i>	65
<i>Ц и Џ</i>	66
<i>Циркус</i>	67
<i>Х и Ж</i>	68
<i>Жуџа хаљина</i>	69
<i>Ф</i>	70
<i>Фудбалери</i>	71
<i>Ћ и Џ</i>	72
<i>Код Ђорђевића</i>	73
Писана слова азбуке.....	74

<i>Словарица</i>	75
<i>Имена</i>	76
Велико слово.....	77
Запета.....	78
Бројеви.....	79
Редни бројеви.....	81
Шта је слог.....	82
Потврдне и одричне реченице.....	83
Узвичне реченице.....	84
Упитна реченица.....	85
Обавештајна реченица.....	86

КНИЖЕВНОСТ И СТВАРАЊЕ.. 87

Деца су украс света.....	88
Цртанка.....	89
Јоца вози тролејбус.....	91
Лисица и рода.....	92
Постеља за зеку.....	93
Зимска песма.....	94
Корњача и зец.....	95
Неће увек да буде први.....	96
Вук Стефановић Караџић.....	98
Свети Сава.....	99
Прича о малом прсту.....	100
Снежна шала.....	101
Снешко белић.....	102
Голуб и пчела.....	103
У парку.....	104
Цврчак и мрави.....	105
Веверица и вук.....	106
Два друга.....	107
Рођендан.....	109
Три друга.....	110
Ко је крив.....	111
Храбри сан.....	112
Бајка о звездама.....	113

Хлеб.....	114
Деда и репа.....	115
Две козе.....	116
Тужибаба.....	117
Домаћи задатак.....	118
Ја сам чудо видео.....	119
Кад пролеће дође, све на боље пође.....	120
Висибаба и развигор.....	121
Како се постаје јунак.....	122
Дедина врећа пуна прича	123
Пролећно буђење.....	124
Ливадско звонце.....	125
Кућа.....	126
Медвед Буцко.....	127
Дође и школски распуст	128
Подсећамо се шта смо научили о књижевности:	129

МЕДИЈСКА КУЛТУРА..... 131

Медијуми.....	132
Извештавање.....	134
Упутство.....	135
Реклама.....	138
Кључне поруке у медијским садржинама.....	139
Дигиталне иконе.....	140

Ђаку другаку!

Драга децо, ево нас у другом разреду. Пред вама је уџбеник српског језика који ће вам помоћи да помоћу садржина које се налазе у њему упознате сву лепоту матерњег језика.

Са њим ћете научити да лепо говорите, да користите писана слова и да помоћу своје маште пишете најлепше саставе. Он ће вам помоћи да употпуњујете своје знање, да препричавате, објашњавате и описујете.

Потрудите се да никад не оставите питање без одговора и задатак без решења.

Срећно!

Ваше ауторке

СЛУШАЊЕ И ГОВОРЕЊЕ

ВОДИЧ КРОЗ УЏБЕНИК

Разговарамо

Задатак

Речник

Учимо нешто ново

Играоница

НА ПОЧЕТКУ ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

Одмора је било,
хвала Богу, доста,
и од кожне лопте
само вуна оста.

Лопту, чигру ма'ни,
змај и стрелу баци,
купите се опет
око школе, ђаци.
Знам да ћете бити
и вредни и орни.
А како и не би,
овако одморни!

Јован Јовановић Змај

ПРВИ ДАН У ШКОЛИ

Лица: отац и син.

СИН: Добар дан, тата

ОТАЦ: О, здраво, јуначе!

Како си провео први дан у школи?

СИН: Па, онако...

ОТАЦ: Шта сте радили?

Јесте ли нешто научили?

СИН: Јесмо, тата.

Научили смо да лепо аплаудирамо.

ОТАЦ: А коме сте аплаудирали?

СИН: Нашој учитељици. Држала нам је говор.

ОТАЦ: А о чему је говорила?

СИН: О свему помало. Прво нам је говорила како треба да се понашамо у кући, на улици и у школи.

ОТАЦ: И шта још?

СИН: Затим нам је рекла да не долазимо у школу прљавих руку, да не псујемо, да не разбијамо прозоре и сијалице, да не играмо фудбал на улици, да поштујемо старије, да не једемо зелено воће, да не причамо на часовима, да не преписујемо домаће задатке, да не прелазимо улицу на забрањеном месту, да не вучемо девојчице за косу, да не лутамо касно ноћу улицама, да нам родитељи не пишу домаће задатке, да не...

ОТАЦ: Чекај, сине, шта си се захуктао? Вама је изгледа све забрањено. А шта вам је дозвољено?

СИН: Дозвољено нам је...дозв...(кроз плач)... дозвољено нам је да учимо и дању и ноћу!

Бора Ољачић

Разговарамо

- О чему су отац и син разговарали?
- Како је дечак доживео свој први дан у школи?
- Шта је тада све сазнао?
- Зашто се на крају расплакао?

Задатак

- Испричај како је прошао твој први дан у школи.
- Шта ти је првог дана у школи било најзанимљивије?
- Шта ти се није допало првог дана?

ЈЕСЕЊА ПЕСМА

Све је пошло наопачке
за врапце и мачке,
кад је јесен окачила
своје жуте значке
кад је ветар запевао
новембарске тачке...

Пажња! Пажња!
Велика јесења купопродаја!

Продајемо сунцобране
– купујемо кишобране!
Продајемо старо лишће
– купујемо пахуљице!
Продајемо тротинете
– купујемо санке!

Купујемо шубаре
– продајемо машини

Продаћемо сокне
– купићемо рукавице.
Продаћемо сејалице
– купићемо грејалице.
Продаћемо сладолед
– попићемо чај!

Јер:
Све је пошло стрмоглавце
за птице и цвеће,
кад је сунце одустало
на кров да нам слеће.
Као да је жуто љуто,
као да нас неће!

Душан Радовић

Разговарамо

- Шта се дешава врапцима и мачкама у јесен?
- Шта се дешава са дрвећем?
- Шта нам више не треба у јесен, а шта нам је потребно?

Задатак

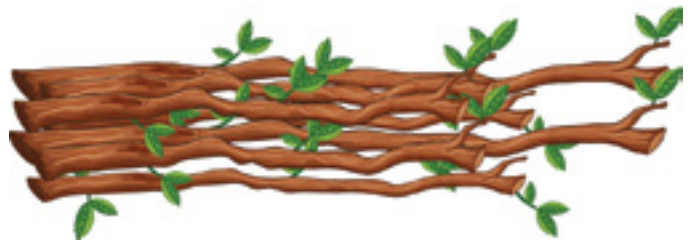
- Прочитај наглас поново последњу строфу и одговори на питање
 - Зашто песник мисли да је сунце љуто у јесен?
 - Како замишљаш „љутито“ сунце?

СЕДАМ ПРУТОВА

Било једном седморо браће. Живели су сложено. Никада се нису растајали. Заједно су ишли у лов. Заједно су могли уловити и живог медведа, вука, тигра. Једном су и лава уловили.

Прошло је много година. Браћа су одрасла. Оженили су се. Сваки је себи саградио кућу. Све мање су се дружили. Затим су се почели и свађати.

Бојећи се да му се синови грдно не заваде, отац их позове и рече им: „Децо моја, дођите сутра мени! Сваки нека донесе по један прут!“

Сутрадан синови дођу оцу и донесу седам прUTOва. Отац свеже прUTOве у један сноп и рече синовима:

„Децо моја, хоћу видети јесте ли снажни. Који ће од вас сломити ове прUTOве?“

Синови су послушали оца. Али ни један од њих није могао преломити сноп. Онда старац разведе сноп и рече синовима:

„Пробајте сада!“

Синови узму сваки по један прут и преломе га лако.

Тада им отац рече:

„Децо моја! Ви сте као ових седам прUTOва. Бићете снажни само ако будете сложни!“

Од тада су браћа поново живела у слози.

Народна прича

Разговарамо

- Који су ликови у овој причи?
- Како је отац објаснио синовима да морају бити сложни?
- Која је порука ове приче?

Задатак

- Препричај причу „Седам прUTOва“ тако што ћеш следити ред догађаја. Покушај да током препричавања изнесеш одређене чињенице које су значајне за разумевање приче. Да би твоје препричавање било лепо, немој често да понављаш исте речи и исте делове реченице.

ПОСЛОВИЦА

Сложна браћа дворе граде,
а несложна разграђују.

МАЧАК И ПЕТАО

Имала баба у шуми кућу и у кући петла и мачка. Кад је баба умрла, остали су у кући само мачак и петао. Они су се лепо слагали и волели као браћа.

Једнога дана пође мачак у шуму да тражи нешто за ручак. Петлу рече: – Не шали се да излазиш из куће док ја не дођем! Може да дође лија па да те однесе. Петао рече да неће излазити, а мачак оде у шуму. Чим мачак оде, дође лија, стаде под прозор и поче певати:

– Петлићу, петлићу,
црвени фесићу,
зелени репићу,
донела ти тета
пшенице белице,
ходи, поједи!

Превари се петао, излете на прозор,
а лија њега за врат цап – царап, па бежи
у шуму. Стаде петао кукати:

– Мацо брацо,
лија мене дави,
ходи ме избави!
– Мацо брацо,
лија мене дави,
ходи ме избави!

Кад то чу мачак из шуме, потрча у правцу одакле је глас долазио, стиже лисицу и стаде је грепсти по лицу и очима.

Лисица се уплаши, испусти петла и побеже. И мачак доведе петла кући. Другог дана пошао је мачак опет у шуму да тражи нешто за ручак, а петлу рече: – Не шали се да излазиш из куће док ја не дођем! Може да дође лија па да те однесе! Петао рече да неће излазити, а мачак оде у шуму.

Чим оде мачак, дође лија испод прозора и стаде певати:

– Петлићу, петлићу,
црвени фесићу,
зелени репићу,
донела ти тета
пшенице белице,
ходи, поједи!

Превари се петао, излете на прозор, а лија њега за врат цап – царап, па бежи у шуму. Стаде петао кукати:

– Мацо брацо,
лија мене дави,
ходи ме избави!

– Мацо брацо,
лија мене дави,
ходи ме избави!

Кад то чу мачак из шуме, он опет потрча у правцу одакле је глас долазио, сустиже лисицу и поче је гребати по лицу и очима. Лисица се уплаши, испусти петла и побеже. Мачак опет доведе петла кући.

Трећег дана пође опет мачак у шуму да тражи штогод за ручак, а петлу рече:
– Не шали се да излазиш из куће док ја не дођем. Може доћи лисица да те однесе, а ја нећу чути, јер ћу ићи далеко.

Петао рече да неће излазити, а мачак оде у шуму. Чим оде мачак, дође лија под прозор и стаде певати:

– Петлићу, петлићу,
црвени фесићу,
зелени репићу,
донела ти тета
пшенице белице,
ходи, поједи!

Али петао не хтеде изаћи. Тад се лија сакри иза куће, па опет запева:

– Петлићу, петлићу,
црвени фесићу,
зелени репићу,
донела ти тета
пшенице белице,
ходи, поједи!

Не може петао да мирује, него све више нагиње главу кроз прозор да види где то лија пева.

А лија њега за врат цап–царап, па побеже у шуму.

Петао је опет дозивао мачка:

– Мацо брацо,
лија мене дави,
ходи ме избави!
– Мацо брацо,
лија мене дави,
ходи ме избави!
Али, мачак га није чуо.

Народна прича

Задатак

- Изговарај стихове којима је лисица намамила петлића да изађе.
- Испричај причу тако да петао не буде на крају у невољи.

Разговарамо

- Који су ликови у овој причи?
- Где су живели мачак и петао када је баба умрла?
- Како су се слагали мачак и петао?
- Ко је спасио петла од лисице?
- Колико пута је лисица намамила петла?
- Шта мислиш о поступцима петла?
- Како је на крају завршио петао?

ЛЕПО ПИСАЊЕ

А за ово што се десило Јасни и што ћу вам сад испричати није била крива само Јасна. Крива је била њена – лева рука. Али шта можеш својој руци? Не можеш се с њом ни посвађати, ни истући је, јер то је ипак – твоја рука. Не можеш јој се чак ни исплазити – то би било као да си се сам себи исплазио. Ништа јој не можеш просто зато што је то твоја рука. А ево шта се Јасни десило.

Учитељица је рекла да у школи мора да се пише десном руком. Али Јасна – левом. Наравно то се није могло. Сва деца пишу десном руком, сва деца пишу с једне стране на другу, а Јасна пише левом руком, Јасна пише с друге стране на једну.

Онда је учитељица рекла: – Мораш десном!

То је било страшно тешко. Јер Јаснина десна рука није умела чак ни да држи оловку а поготово није умела да пише. Али Јасна је тако урадила. Јасна на крају увек послуша добре савете.

И тако, ето, донела је свој задатак „лепо писање“ да учитељица погледа. А она:

- А шта је ово, Јасна?
- Па, мој задатак.
- Ово? Ово је нешто ружно, ово није задатак.
- Знате, – почела је Јасна искрено да објашњава – то је...то је, такав је мој рукопис.
- Али молим те, ово није рукопис. Погледај!
- Извините, али јесте. То је мој рукопис – рекла је Јасна тврдоглаво. Било јој је криво што учитељица не признаје њен рукопис.
- Ово може да буде само медведопис – рече на крају учитељица врло убеђено, а Јасна узврати исто тако убеђено:
- Не, није медведопис.
- Али погледај опет, овде свако слово има по неколико кракова. Тако нисмо учили, па никако не може да буде твој рукопис. А ако није твој рукопис и није медведопис, онда је стоногопис.
- Није.
- Онда је свракопис.
- Није.
- Ма како није?
- Тако. Није га писао медвед, није га писала стонога па није стоногопис, и није га писала сврака па није свракопис. Писала сам га ја и онда је – онда је ЈАСНОПИС.

Драган Лукић

Разговарамо

- Којом је руком писала Јасна?
- Какав је задатак она добила од учитељице?
- Да ли је Јасна испунила задатак?
- Како је учитељица називала Јаснин рукопис?

Задатак

- Ко су саговорници у овом тексту?
- Имитирајте разговор учитељице и Јасне.

ДОГАЂАЈ У ЗООЛОШКОМ ВРТУ

Ове зиме лавић мали,
дебелушкаст, жут,
изашао из кавеза
да прошета први пут.

Протрчао ко без главе
сав завејан врт,
и цикнуо: „Тата – лаве,
гле – шећер просут!“

Мало даље стазом срео
чика Снешка белог,
па помисли: „Тај је сладак,
појешћу га целог!“

Ал’ је био кратке среће,
Јер кад лизну, спази:
„Наопако – није шећер
тај чика на стази!“
И од студа и од бруке
погну главу скуњен.
Рече Снешку: „Љубим руке.“
И побеже збуњен.

Мирослав Антић

Речник

цикнуо – весело узвикнути
погну главу – сави главу
скуњен (изв. од покуњити -
хладан, безизажајан)

Задатак

- Потражи на интернету више о томе где лавови живе у природи.
- Разговарајте у разреду о томе зашто је добро што можемо видети разне животиње у зоолошком врту. Размислите и о томе зашто је то лоше.
- Покретима и гласом имитирајте замишљену животињу, а остали из разреда нека погађају о којој је животињи реч.

Разговарамо

- Зашто је снег збунио лавића?
- У каквим крајевима иначе живе лавови?
- Шта је за снег прво помислио лавић? Зашто је то помислио?
- Када се лавић постидео? Зашто?

ЛАУРИНА ТАЈНА

– „Имамо нешто ново у кући“, певушила је Лаура. Скакутала је низ улицу и баш је била стигла до Томијеве куће. Томи се играо у песку и градио замак. Лаура му је поновила да има нешто ново у кући.

– „А шта је то?“ – радознало ће он.

Лаура се смејала: – „Погоди!“ Томи је затворио очи и упорно мислио.

– „Псетанце?“

Лаура се закикота: – „Погрешно!“ Наставила је пут низ улицу.

– „Ми имамо нешто ново у кући“ – викала је док је пролазила крај Давидове куће.

Давид се баш љуљао у дворишту.

– „А шта је то ново, Лаура?“ – упитао је.

– „Погоди!“ – узврати Лаура.

– „Помози ми“ – замолио је Давид.

Лаура се замисли: – „У реду. Да те подсетим. То буди људе кад је мрак“.

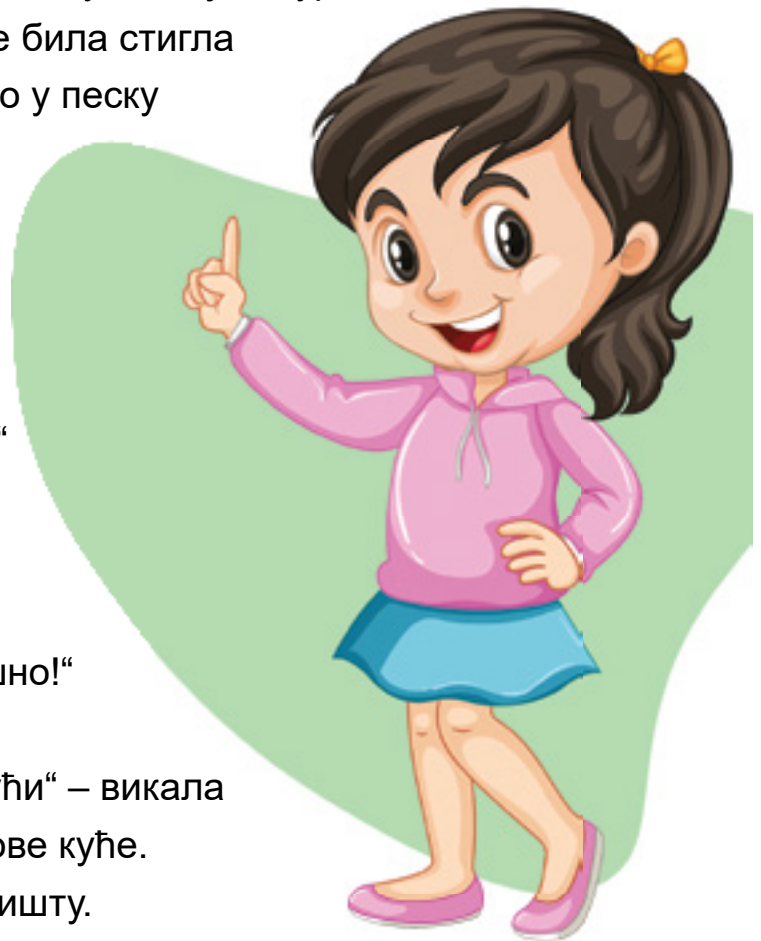
– Давид се насмејао: – „Па то је бар лако погодити. Имате нов будилник“.

– „Погрешно“, - отцвркута Лаура и пође даље.

– „Имамо нешто ново у кући“ – певала је док је прилазила Мериној кући. Мери је била приредила чајанку за своје лутке и оне су све биле за столом.

– „А шта то имате ново?“ – упитала је Мери радознало.

– „Погоди!“ – узвикну Лаура.

– „Помоћи ћу ти ако ти одам две ствари. Буди људе док још траје мрак и пије из флашице“.

– „Е, баш си смешна. То није тешко да се погоди“.

Мери диже највећу лутку, која је била мама осталим луткама.

– „Ти имаш лутку као што је ова моја. Она плаче и уз то пије из флашице“.

– „Погрешно!“ – рече Лаура победоносно.

И настави да трчкара улицом.

Дечак Били играо се лоптом када му је Лаура рекла шта има у кући: буди људе ноћу, пије из флашице

и да би му помогла – рекла је још једну ствар: „Поред тога што си чуо, кажу да подсећа на мене“.

– „Знам, знам!“, викнуо је Били и – погодио је. А ви?

Одри Ком

Задатак

Испричај пред друговима и другарицама из разреда колика је била твоја срећа када је дошао/дошла на свет твој брат или сестра.

Разговарамо

- Која је Лауринa тајна?
- Да ли ви имате своје тајне?
- Шта је погодио Били?

ИВИЦА И МАРИЦА

Дрвосеча и његова жена били су веома сиромашни. Имали су двоје деце, Ивицу и Марицу. Тешко су живели. Једно вече, док су се уморни враћали са посла кући, изгубили су у шуми децу.

Ивица и Марица нашли су се сами у мраку. Плакали су, не знајући пут. Силно уплашени, преспавали су ноћ под неким стаблом а ујутро су кренули даље.

На пропланку усред шуме наишли су на кућицу начињену од кекса и колачића. Колачи су били мамац. У кући је становала страшна вештица. Она је ухватила Ивицу и Марицу.

Вештица је гурнула Ивицу у кавез, хранећи га да се добро угоји. Намеравала је да га испече и поједе. Марица је морала да помаже вештици. Мада је била мала, смишљала је како да спасе себе и свог брата.

Када је вештица отворила врата велике пећи да види како пламти ватра, Марица је гурне у пећ. Вештица је сагорела, њене зле моћи је нестало.

Сестрица ослободи Ивицу из кавеза. Били су спашени. Убрзо су пронашли пут кући. Чаробни колачићи у Марициној кецељи претворили су се у суво злато. Била је то награда за њихову храброст.

Браћа Грим

Разговарамо

- Ко су ликови у овој бајци?
- Где се дешава радња бајке?
- Ко су позитивни јунаци у овој бајци, а ко је негативни јунак?
- Како је Марица спасила себе и свог брата Ивицу од зле вештице?
- Чему те учи ова бајка?

Учимо нешто ново

Бајке су приче у којима се појављују бића, предмети и догађаји који не постоје у стварности као што су патуљци, змајеви, виле, вештице... У бајци добро увек побеђује.

Задатак

- Пронађи и реци шта је то што се појављује и дешава у овој бајци, а није могуће у стварном животу.
- Опиши како изгледа чаробна кућица у шуми на коју су наишли Ивица и Марица, а затим је нацртај у свесци.

Играоница: Замисли да су на пут кренули различити ликови из приче. Ликове одаберите сами и записујте их на табли, на пример: змај, вук, Црвенкапа, вештица, успавана лепотица, Ивица, Марица, Снежана. Ваш задатак је да осмислите по пет или више ствари, које сваки од тих ликова носи на пут. Ове ствари записујте на табли испод имена одређеног лика. Биће занимљиво видети шта свака табла садржи.

ДРУГ

Дечаку је највише недостајало што није имао с ким да се враћа кући из школе. Остала деца су се враћала другим путем, а његов пут био је и дужи. Недостајала му је шетња кући с Маријом. Није имао пријатеља који би све то могао да надомести.

Једног дана један је дечак из његовог разреда кренуо с дечаком кући. Рекао му је да иде на станицу да дочека оца. У разговору су схватили да се ни један ни други немају с ким враћати кући. Дечак је живео на станици, а његов пријатељ из разреда на крају села. Договорили су да се сутра играју заједно, јер је недеља и нема школе. Обојица су стигли у договорено време, иако је падала јака киша. Обојица су били сретни јер нису изневерили договор, без обзира на кишу.

Зоран М. Јовановић

ПРАВИ ПРИЈАТЕЉ

СТАЛО МУ ЈЕ ДО ТЕБЕ.

Има времена за тебе,
спреман ти је помоћи и кад
то не тражиш од њега.
Уз њега се осећаш
сигурно и
прихваћено.

Не надмеће се с тобом,
весели се
твојим успесима.
Подстиче те да чиниш
добро, верујеш
у себе, више се трудиш,
не одустајеш...

ЛАЖНИ ПРИЈАТЕЉ

СТАЛО МУ ЈЕ ДО СЕБЕ.

Сматра се бољим од тебе.
Очекује да му се прилагодиш, да
своја понашња подредиш
његовим жељама.
Имаш осећај да мораш
заслужити
његово пријатељство.

Игра се твојим осјећајима.
Зна како те може наговарати
и придобити да радиш оно
што жели. Руга се твојим
слабостима, а потцјењује
оно у чему си бољи/боља од
њега.

Разговарамо

- Шта је за тебе друг/другарица?
- Ко је твој најбољи друг/другарица?
- Шта си у стању да учиниш за свог друга?

Задатак

- Испричај нам догађај са својим другом где си са својим поступцима показао/показала право другарство?

Праве пријатеље поносно упознајемо са својим ближњим јер знамо да ће им се свидети. Осећамо да због правих пријатеља и сами постајемо бољи.

Лажне пријатеље често кријемо од породице верујући да их неће разумети и да ће нам приговарати због дружења с њима. Негде у себи осећамо да с лажним пријатељем нешто не штима, али смо склони пречути своје унутрашње упозорење. Лажни пријатељ нас наине, држи у шаџи и искориштава, а ми верујемо да је то из неког разлога у реду.

ДЕДИН ШЕШИР

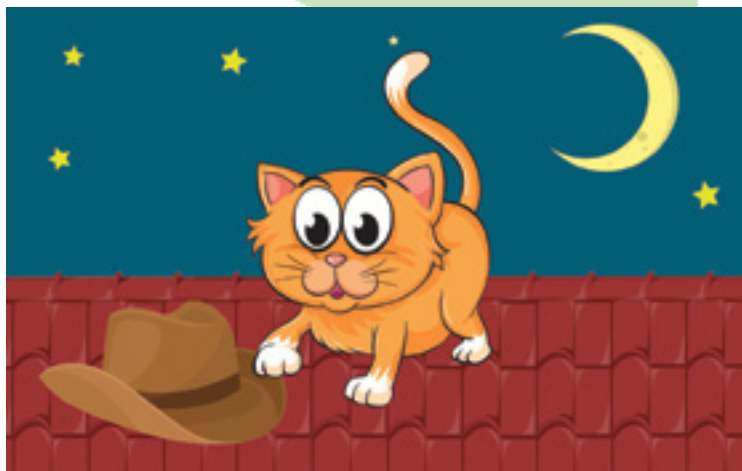
Ветар дува, ветар свира
оста деда без шешира.

Дедин шешир нов
одлете на кров.

Ал' на крову седи маче,
па удари шапом јаче.

Врати шешир деди,
и оста да седи.

Гвидо Тартаља

Задатак

- Научите песмицу напамет.
- Нацртај у свесци мачка са шеширом.

Разговарамо

- Зашто је деда остао без шешира?
- Где је одлетео дедин шешир?
- Ко је седео на крову?
- Шта је маче урадило са шеширом?

СЛОН У АУТОБУСУ

Плави аутобус се заустави на углу. Један човек изађе, а један слон се попе. Шофер аутобуса погледа слона и рече:

– Забога! Ти се не можеш возити мојим аутобусом!

Слон тада рече:

– Али ја морам да стигнем на време у зоолошки врт на ручак. Имам новац за карту.

И он пружи сурлу у којој је држао новац.

Шофер рече:

– Али...али...ти ипак не можеш да се возиш мојим аутобусом. Превише си велики!

Слонов поглед био је пун туге. И он рече:

– Али ја сам само мали слон. Нећу заузети много простора. Ја ћу се смањити, одистински ћу се смањити, маме ми.

Путници у аутобусу су наговарали шофера да ипак повезе слона и он најзад рече:

– Па добро. Повешћу те, али под условом да заузмеш једно једино место.

Слон купи карту и седе. Скупи се као миш на киши, сави своју дугу сурлу и примири се колико год је могао. Седео је тако мирно да чак ни очима није трептао.

Руб Роузи

Разговарамо

- Какве је боје био аутобус?
- Зашто шофер није хтео да прими слона у аутобус?
- Зашто се слон растужио?
- Како се сместио у аутобусу?

Задатак

- Поделите улоге слона и шофера аутобуса и одглумите овај текст

ВЕЖБАМО ГОВОРЕЊЕ

ДЕЧЈЕ ИГРЕ (РАЗБРАЈАЛИЦЕ)

БУМБАР

делипар
сео цар
на кантар
жарипан
пеливан
мерили га по вас дан
паде па се скљуси
и рече му – ту си.

ЈЕЛЕН

Јелен
белен
балбаделен
жита
гита
окма
локма
златна смоква
златна јабука
иди с њом напоље.

УЧИМО НЕШТО НОВО

Народне разбрајалице служе за разбрајање у игри. Оне садрже много чудних и смешних речи.

Разговарамо

- У којим играма ти користиш разбрајалице?
- Која је твоја омиљена разбрајалица?
- Изговори наглас неколико разбрајалица.

Задатак

- Изговарајте разбрајалицу коју сте сами саставили. Свако нека смисли по једну чудну и смешну реч. Изаберите 10 – 12 таквих речи и поређајте их у низ.

КОЛАРИЋУ ПАНИЋУ

Ова игра се игра као коло.

Коларићу, панићу,
плетемо се самићу,
сами себе заплићемо,
сами себе расплићемо.

Сви играчи се редом провлаче
између коловође и играча до
њега. Тако се коло заплиће,
а потом расплиће.

БЕРЕМ, БЕРЕМ ГРОЖЋЕ

Берем, берем грожђе
док чича не дође,
а кад чича дође,
пресешће ми грожђе!

Играоница

Један од вас нека глуми чичу који чува грожђе.
Он легне да спава, а остали краду грожђе и певају ову песму.
Све се више приближавају чики. Чика се буди и јури крадљивце.
Игра тече док чича не похвата сву децу.

Задатак

- Испричај и ти правила своје омиљене игре.

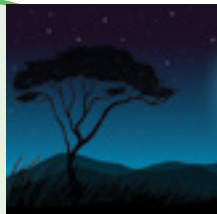

ЗАГОНЕТКЕ

ШТА ЈЕ
НАЈБЕЉЕ
НА СВЕТУ?
(дан)

НИТ' ШУШНУ,
НИТ' БУШНУ
А У КУЋУ УЂЕ.
(мрак)

ЦЕЛОМ СВЕТУ
ЈЕДАН ТАЊИР
ДОСТА
(сунце)

СИЈАЛИЦА ЗЛАТНА
СИЈА СВИМА
А – БЕСПЛАТНА
(сунце)

ПО ЛЕЂИМА ЦРНЕ,
ПО ТРБУХУ БЕЛЕ,
У ПРОЛЕЋЕ ДОЂУ,
У ЈЕСЕН СЕ СЕЛЕ.
(ласте)

ПУНА КАПА ЛЕШНИКА
А У СРЕДИНИ ЦАР СЕДИ.
(месец и звезде)

ГДЕ ЖУЈКО ПАСЕ,
ТРАВА НЕ РАСТЕ.
(ватра)

ВЕЧИТИ ПУТНИК У
ВЕДРОЈ НОЋИ
ПО СВОДУ ШЕТА У
ПРАТЊИ ЗВЕЗДА.
(месец)

У ПОЉУ ДЕДА
У СУНЦЕ ГЛЕДА,
ЗЕЛЕН МУ СКУТ,
ШЕШИР МУ ЖУТ.
(сунцокрет)

ПО ПЛАВОМ ПЛОВИ БЕЛО,
ПУТУЈЕ БЕЛО ПО ПЛАВОМ...
КАО КУЋА МУ ТЕЛО
И БЕЛИ ДИМ НАД ГЛАВОМ.

(њодг)

НИЈЕ ПТИЦА,
А НИ ЗМАЈ,
НИ ВИЛА,
ЛЕТИ – АЛИ НЕ
ПОКРЕЋЕ КРИЛА

(ноивв)

ВОДОМ ИДЕ,
НЕ БУЋКА
ТРАВОМ ИДЕ,
НЕ ШУШКА.

(сѣнка)

ПУНА ШКОЛА ЂАКА,
НИОТКУДА ВРАТА.

(пљѣнѣдлѣ)

ТЕЛО ЈОЈ ЈЕ ДРВЕНО,
СРЦЕ ОД ГРАФИТА.
ЊЕН ТРАГ МОЖЕ СВАКО
ДЕТЕ ДА ПРОЧИТА.

(оловка)

ЈЕДНА НОГА, ЈЕДНА ГЛАВА,
А ТРИ ОКА СВЕТЛУЦАВА.
ПОКАЗУЈЕ СВИМА
КО КАД ПРЕДНОСТ ИМА.

(дофѣѣс)

Задатак

Корак по корак, објасни свој пут од загонетке до одгонетке.

- Смисли и ти неку загонетку, па нека је одгонетну твоји другови и другарице из одељења.

Учимо нешто ново

Загонетке развијају нашу машту и мишљење. Кад откријемо скривено значење, оно што је било неразумљиво, необично, чудно и тајанствено, постаје јасно и разумљиво.

УПУТСТВА ЗА ЛЕПО ПОНАШАЊЕ

Не треба се протезати преко стола да би се нешто дохватило.

Када ти нешто треба, затражи: „Молим, то и то“.

Када то добијеш, реци: „Хвала“.

Када ти нешто нуде, а ти не желиш, реци: „Хвала, не могу“.

Лактове треба држати уз тело, а не на столу.

Током јела, кашика или виљушка треба да су у тањиру.

Не треба говорити пуних уста.

Не треба махати виљушком и ножем...

Дечји Бонтон

Речник

Бонтон – правила лепог понашања

Задатак

- Наведите пример ружног понашања које вам највише смета.
- Истакните неке случајеве у којима се лепо понашате.
- Потражите у библиотеци књигу у којој су наведена правила лепог понашања за децу. Запамтите она правила која вам се чине корисним и почните да их свакодневно користите.

Разговарамо

- Шта је по вама лепо понашање?
- Шта је ружно понашање?

ЛАВ И МИШ

Док је лав спавао, претрчи преко њега миш. Лав се пробуди, ухвати миша и хтеде да га поједе. Миш зацвиле и рече лаву:

- Молим те, поштеди ме, ја ћу ти се кад – тад одужити.

И заиста после неког времена лав се нађе у невољи. Ловци, који су га дуго прогањали ухвати га у велику мрежу.

Зачује миш лава који је беспомоћно рикао, дође и прегризе мрежу. Лав се поново нађе на слободи, а миш му рече:

- Ти си ми се онда смејао и ниси веровао да и слаби могу да помогну јакима.

По Езопу

Речник

зацвилети – јаукати, пискати
прогањати – прогонити, хајкати, вребати
беспомоћно – немоћно, очајнички

рикати – снажно и продорно дозивао је

Јеси ли се ти некада осетио/осетила беспомоћно? Опиши.

Разговарамо

- Шта се догодило мишу?
- Шта је лав хтео тада да уради?
- Шта је миш молио лава?
- Зашто се лав насмејао мишу?
- Како је лав поступио?

Задатак

- Испричајте својим речима како се осећао миш када га је лав ухватио.
- Опишите неки догађај када сте ви помогли некој одраслој особи.
- Подвуци у тексту реченицу за коју мислиш да је поука ове басне.

Одслушајте народну причу „Пепељуга“ из које је овај одломак. Из ње ћете научити да у животу треба бити добар и племенит и да доброта увек побеђује, а да се зло кажњава.

ПЕПЕЉУГА

... „У кухињи је она морала од јутра до вечери да ради тешке послове: да устаје рано, у зору, да донесе воде, да наложи ватру, да кува и да пере. Осим тога две полусестре задавале су јој свакакве јади, подигравале се с њом, бацале јој грашак у песак, а њој су говорили да га очисти. Када би увече села, уморна од посла, морала је да легне поред огњишта у пепео, јер за њу није било постеље. Због тога је увек била прашњава и прљава, назвали је...“

Разговарамо

- Због чега су девојку звали Пепељуга?
- Како су се према њој понашали маћеха и полусестре?
- Какве све послове је извршавала Пепељуга?
- Ко су били њени помагачи?
- Како се завршава ова прича?

Речник

јади – тешкоће

огњиште – у старо време место на средини собе на којем се ложила ватра

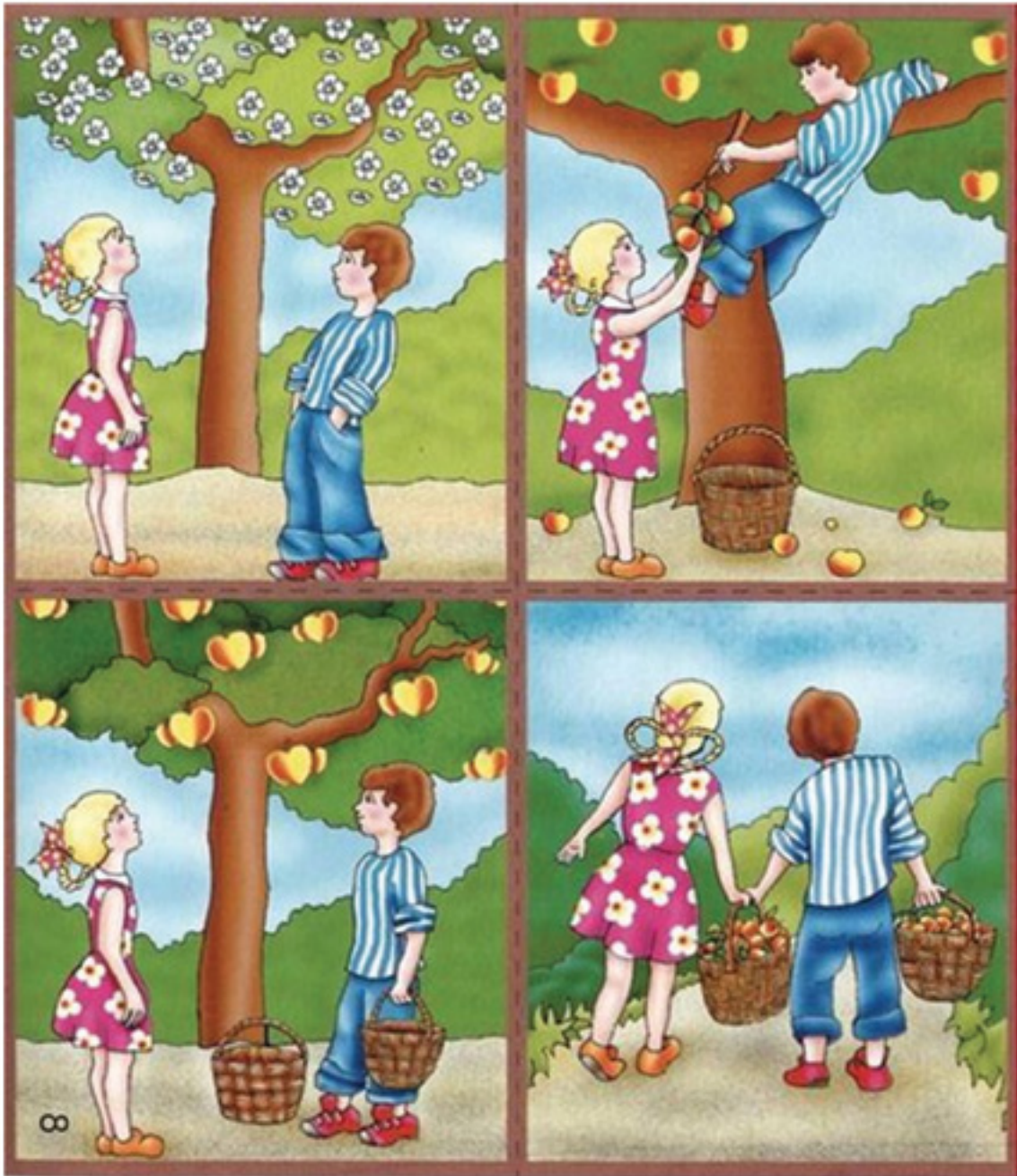
Да ли је по вашем мишљењу Пепељуга била јадна девојка?
Образложите своје мишљење.

Задатак

- Препричајте причу тако што ћете променити крај приче.

ПРИЧАМО ПРИЧУ У СЛИКАМА

Пажљиво посматрај слику у целини, затим обрати пажњу на све појединости које су дате на њој.

Задатак

- Смисли наслов и испричај причу!

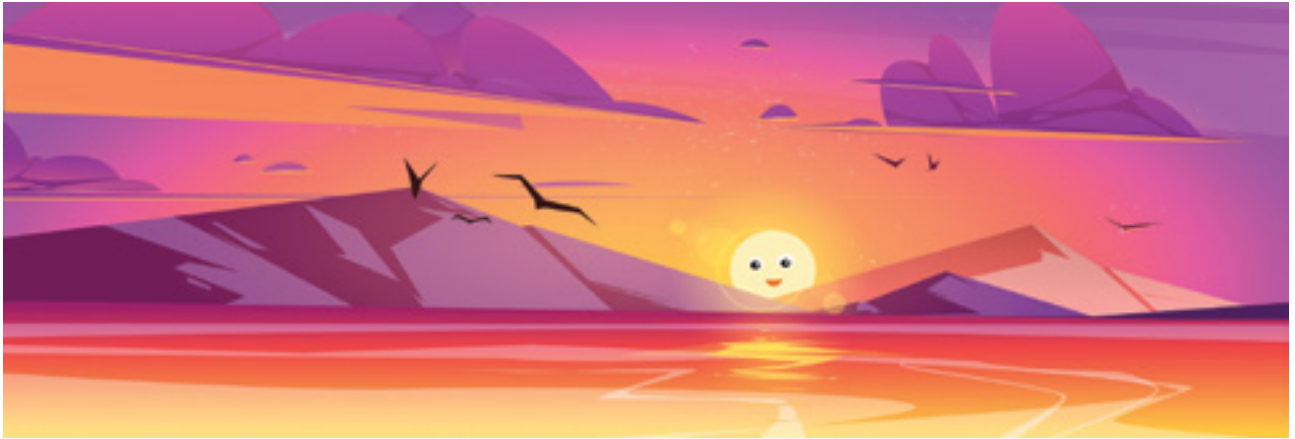

Разговарамо

- Кога видиш на слици?
- Где се налазе девојчица и дечак?
- Шта они раде?
- Ко је помогао девојчици?
- Како се она тада осећала?

ЛАКУ НОЋ

Једног предвечерја пре него што ће се сакрити иза брега, Сунце рече:

– Данас сам много пропутовало и уморило сам се. Већ је време да легнем. Спава ми се. Лаку ноћ!

Чула га рода у врбовом гнезду, па рече својим малима:

– Сунце одлази на спавање. И жабе се скривају у барама. И нама је, децо, време да легнемо.

Лаку ноћ! На ливади је косио косац. Кад је чуо последње родине речи, оставио је косу, ископао рупу у свежем сену и рекао:

– Ливадо, данас сам много косио и уморио сам се.

Сунце зађе. Роде се сабраше по гнездима. Већ је време да и ја легнем. Лаку ноћ!

На крају ливаде грицкао је траву зец. Кад је видео да је косац легао у сено, наћулио је уши и рекао:

– Лепо сам се најео младе детелине. Ено, косац не коси. Сунце је зашло. Роде се сакупиле у гнездима. Време је да и ја легнем. Лаку ноћ!

Кад је то чула јаребица, брзо је под своја крила сакупила јаребиће и рекла:

– Ено, наш сусед зец оде на спавање. Сунце је зашло. Косац више не коси. Роде се прикупише у гнездима. Време је и нама да легнемо. Лаку ноћ! Остао је само лаки поветарац да њише још непокошену траву на ливади и да свим заспалим становницима поља шапуће снене приче. А месечина, као каква добра мајка, покри цело поље својим сребрним покривачем.

Разговарамо

- Шта се то уморило па је хтело да заспи?
- Ко се све спремао за спавање?
- Са каквим прекривачем је месечина покрила цело поље као добра мајка?

Задатак

- Испричај редоследно ко се све спремао за спавање.
- Које речи користите да би неком пожелели лаку ноћ?

Речник

јаребица – врста птице

ЗВЕЗДАНА ПРИЧА

„Ноћ је, треба да спаваш.“ – рече срна ланету.

„Не могу, морам да разговарам са звездама, – одговори лане.

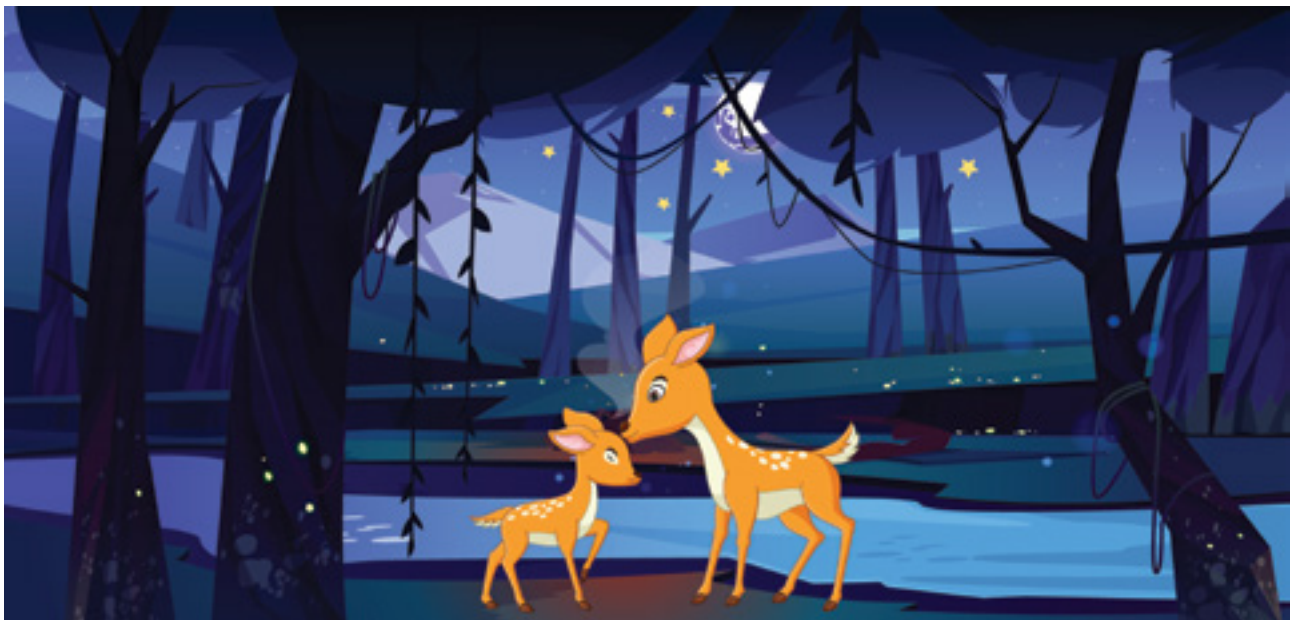
– Погледај како су крупне и жмиркају. Оне ми причају једну дивну причу. Хоћу да је чујем.“

„Колико траје звездана прича?“

„До зоре, док се звезде не угасе, или... док се мени не склопе очи!“

„Лаку ноћ, мило моје, нека ти буде пријатна звездана прича!“

Преузето са Интернета

Разговарамо

- Ко разговара у овој причи?
- Шта си осетио/осетила док си читао/читала ову причу?
- Да ли теби неко прича приче за лаку ноћ?
- Јеси ли се нашао/нашла у прилици да разговраш за звездама?

Задатак

Опиши нам шта гледаш са твог прозора ноћу. Има ли звезда? Када оне нестају? Исеци од алуминијумске фолије облике звездица залепи их на зид или прозор своје собе. На њима ће се рефлектирати светлост са твоје лампе. Сачекај их ноћу да ти испричају причу.

ГЛАС, СЛОВО, РЕЧЕНИЦА

А → СЛОВО

А **н** **а** → **Ана** → реч

Ана **чита** → **Ана чита.** → реченица

Ана **чита** **књигу.** → реченица

Изговарамо: глас → **реч** → реченицу

Пишемо: слово → **реч** → реченицу

УЧИМО
ПИСАНА
СЛОВА

Aa **Aa** *Mm* **Mm**

1. Настави да пишеш слова као што је започето.

Aa

Mm

2. Доврши слова.

Aa Mm Aa Mm

3. Настави да пишеш као што је започето.

ma

am

4. Препиши наведену реч.

мама

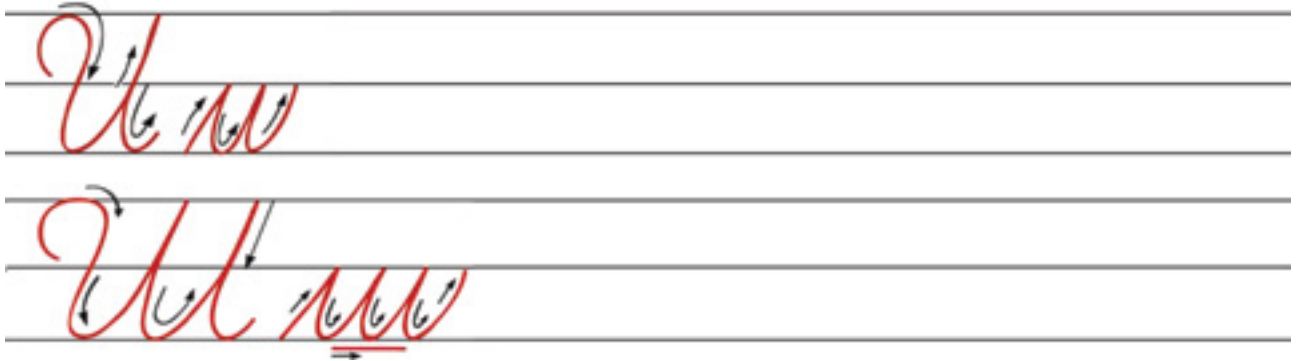

Ии Ии Ии Шш Шш

1. Настави да пишеш слова као што је започето.

2. Прочитај речи па их препиши.

ми имама имаи ми

Мама има .

Има и Маша   .

А Миша има   .

Мама, имам .

3. Препиши писаним словима.

Миша има . И Маша има .

Oo Oo

Cc Cc

1. Настави да пишеш слова kao што је започето.

2. Прочитај речи па их препиши.

оса

сом

оса.м

Оса има

Миш има

И сом има

- Шта има оса?
- Шта имају заједничко миш и сом?

3. Прочитај реченице. Препиши имена писаним словима.

Мима има

Саша има

Сима има

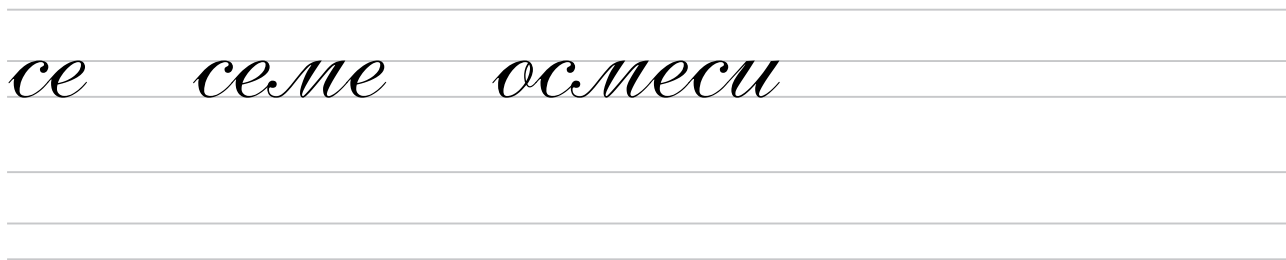
Ee Ee

1. Настави да пишеш слова као што је започето.

2. Прочитај речи па их препиши.

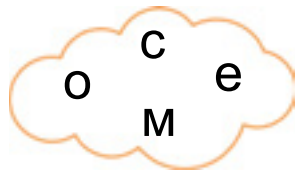
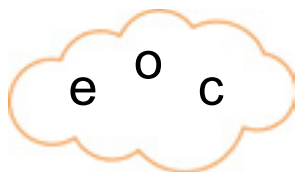
Ема меси .

Мама меси .

Ема и мама се смеше.

- Шта ради Ема?
- Шта ради мама?
- Шта раде Ема и мама?

3. Састави речи од датих слова. Напиши их писаним словима.

4. Препиши реченице писаним словима.

Ема се шиша. Миша маше Еми.
Ема и Миша се смеше.

Jj Jj

Уу Уу

1. Настави да пишеш слова као што је започето.

Jj Jj

Уу Уу

2. Прочитај речи па их препиши.

Blank handwriting lines for copying words.

3. Прочитај речи и напиши их писаним словима.

Blank handwriting lines for writing words.

У шуми

У шуми су Јоја,
Маја и Јаша.

Маја и Јоја су сеје.

Јоја јаше .

Јаша и Маја јој машу.

- Ко је у шуми?
- Шта су Маја и Јоја?
- Шта ради Јоја, а шта Јаша и Маја?

4. Прочитај реченице па их препиши.

У су Јаша и Силма.

Моја мама ил шије .

5. Препиши реченице писаним словима.

У мају Мија сеје.

Јоја и Маја имају јаја.

Pp Pp

1. Настави да пишеш слова kao што је започето.

Pp

2. Прочитај наведене речи па их препиши.

Рис рал јаре шумар

3. Састави речи од датих слова. Напиши их писаним словима.

ре ме

ју ша ра

ри ми шу

ри ју ша ју

Мараме

Раша је срео Маријју.
Марија има мараме.
Раша јој маше
шеширом.

Шарајно мараме!
Раша и Марија се смеју
и шарају мараме.

- Шта раде Марија и Раша?

4. Прочитај реченице па их препиши.

Раја оре и сеје.

Урош јури Сару и Миру.

5. Препиши реченице писаним словима.

Шумар је ишао шумом. Шума мирише.
Срео је Рашу. Раша маше шумару шеширом.

Шарамо јаја

сија. У шуми мирише

Раја је шао шумом. Срео је Сару
и Јашу. Сара има са јајима.

-Рајо, имамо осам јаја!

Раја, Сара и Јаша шарају јаја.

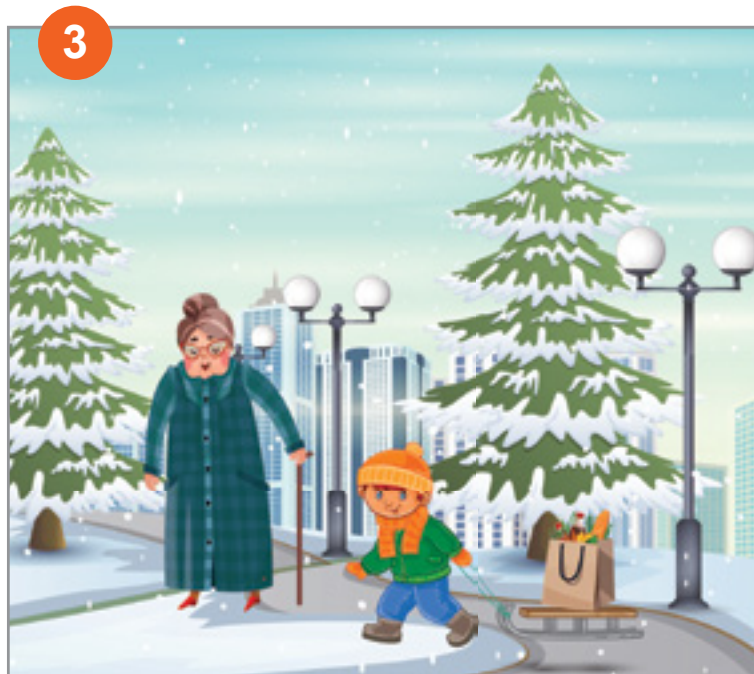

- Кога је Раја срео у шуми?
- Шта има Сара?
- Шта је рекла Сара Раји?
- Шта раде деца?
- Када се шарају јаја?

Трича у сликама

Зимски дан

- Испричај шта се догодило једног зимског дана.
- Опиши један занимљив зимски дан који памтиш.

Ћ̄ Гг П̄ Пп

1. Настави да пишеш слова као што је започето.

Ћ̄ П̄

П̄ П̄

2. Прочитај наведене речи па их препиши.

џрн џруџа џаџир џруџа

3. Прочитај речи и препиши их.

и ра
у — **џ̄** — ао

ру а
с — **џ̄** — ор

4. Пронађи слику чији назив почиње гласом г. Напиши га писаним словима.

Шта

Гога пише писмо.

Петра и Гаша се играју.

Журе ња Гару. Пас је
ушао у рупу. Гаша му
је помогао. Гара маше
рејом.

- Шта ради Гога, а шта Гаша?
- Ко је упао у рупу?
- Ко је Гаша помогао?

5. Изабери одговарајуће речи и допуни реченице. Напиши их.

перје

ћуму

писмо

Патајала и ма _____.

перо

реј

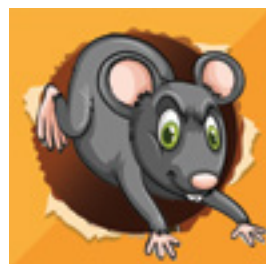
папир

Пас и ма _____.

6. Препиши реченице писаним словима.

У Руми грми. Миш је прешао пругу.

Ушао је у рупу и мирује.

Тт Тт

1. Настави да пишеш слова као што је започето.

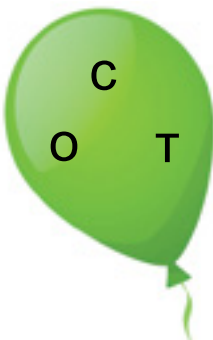
2. Прочитај наведене речи па их препиши.

3. Напиши писаним словима имена ових животиња.

4. Састави речи из датих слова балона. Напиши их писаним словима.

Тамара пуцује

Тамара је у ауто.
Пуцује у Софи. Тамара
је осет Петру. Права
је нас Пет. Са терасе
јој машу мама и
тата. Патај пуцује
што се раслају.

- Где путује Тамара?
- Ко је прати?
- Ко тугује? Објасни зашто.
- Где би ти волео/волела да отпутујеш?

5. Прочитај реченице па их препиши.

Поштар Тома је сишао.

Тара ослаје у шину.

Туристи шетају шром у рудина.

турист – особа која путује ради одмора и уживања

6. Напиши реченице писаним словима.

Тата је стигао са пута. Таса и тата перу ауто.

Ауто сија. Сија и Таса, јер је помагао тати.

Лл Лл Лљ Лљ

1. Настави да пишеш слова као што је започето.

Лл

Лљ

2. Прочитај наведене речи па их препиши.

мула иле шоља меље

3. Прочитај реченице па их препиши.

Лејла илеће шал. Виља

љуља малу Ољу. Лејто је лејто у селу.

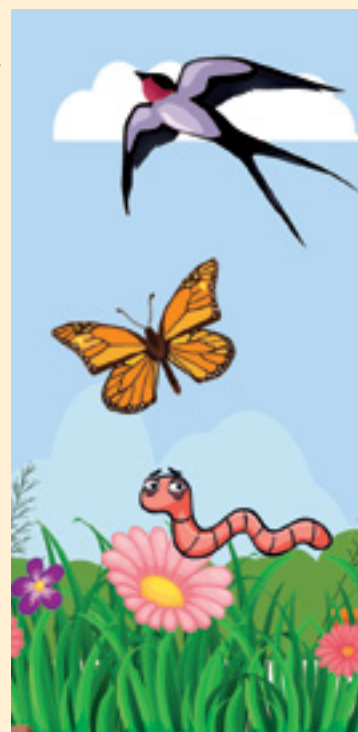
У шољу

Летје лале су мирисале у шољу. Глиста је милела по тлу. Мала ласта је слетела. Глиста се ућлашила.

Му је летео лептир.

- У руду, глисто!

Глиста ја је послушала и ушла у руду. Ласта је прелетела шоље и отишла.

- Ко је милео по тлу?
- Шта је радила ласта?
- Кога је ласта уплашила?
- Зашто се глиста уплашила?
- Како је лептир помогао глисти?

4. Препиши реченице писаним словима.
Глиста је љут. Ласта је полетела са јеле.
Мила је слушала песму и плесала.

5. Састави реченице од датих речи. Напиши их правилно.

Зз Зз

Вв Вв

1. Настави да пишеш слова као што је започето.

Зз

Вв

2. Прочитај наведене речи па их препиши.

зима ваза застава

3. Прочитај речи па их препиши.

З → латио
З → емља

В → еитар
В → раитар

4. Прочитај реченице па их препиши.

Зора иушића змаја.

Златар – име планине у Србији

Света је позвао маму са Златара.

Васа се весео вратио са излета.

У возу

Злата и Воја су у
возу. Воз жури.

Померили су
завесе са прозора и посматрају
села, шуме и језера. Путују у
Ваљево. Тамно је сестра
Зора. Воја јој маше
са прозора.

– Зоро, сити ми смо!

- Где су Злата и Воја?
- Куда путују?
- Ко је у Ваљеву?
- Шта ради Воја?

5. Препиши реченице писаним словима.

Стигла је зима.

Мраз шара прозоре.

Вера више воли лето.

6. Напиши одговоре на питања која се налазе поред приче *У возу*.

У посети

Јела је позвала Гаврила и Смиљу у посету. Путовали су возом. Стигли су ујутру у село. У посетима су се лепо провели. Играли су се лоптом, љубали се и журили по траву. У штали су мазали јаре и шеле. Заливали су лале у врту. Јако је имле журило глесту. Сви су се смејали. Весели су се вратили из села.

- Ко је позвао Гаврила и Смиљу у село?
- Чиме су путовали?
- Како су се тамо играли?
- Кога су мазили у штали?
- Шта су радили у врту?

Прича у сликама

Цврчак и мрав

- Посматрај слике и испричај причу.
- Испричај како си ти помогао/помогла свом другу/другарици.
- У паровима одглумите причу *Цврчак и мрав*.
- Можете направити маске.

Нн Нн Њњ Њњ

1. Настави да пишеш слова као што је започето.

Нн Нн

Њњ Њњ

2. Прочитај наведене речи па их препиши.

нос њива шањир пинџин

3. Прочитај речи и напиши их писаним словима.

НОС → ина
→ оња
→ орог

пења →
снима → ЊЕ
роње →

Handwriting practice lines for the words from the first exercise.

Handwriting practice lines for the words from the second exercise.

Тенисер

Немања, звани Неле,
игра тенис. Стално је
на терену. Неуморно
тренира. Сања о
успешним резултатима.
Тренер је поносан на
њега.

- Шта тренира Немања?
- Ко је поносан на њега?
- О чему он сања?
- Који је твој омиљени спорт?

5. Прочитај реченице па их препиши.

Невен носи новине. Нина се игра
на игрању. Нен омиљени спорти
је пливање, а његов веслање.

5. Прочитај реченице и одговори на питања писаним словима.

Зима је. Срна и лане су у шуми. Лане је љушило снег.
Срна је пронашла сено и сви су се најели.

- Које је годишње доба?
- Шта је радило лане?
- Ко је у шуми?
- Ко је пронашао сено?

Кк Кк Дд Дд

1. Настави да пишеш слова као што је започето.

Кк

Дд

2. Прочитај наведене речи па их препиши.

КОКОШКА ШКОЛА ДРВО КРЕДА

3. Прочитај реченице па их препиши.

Данас су редари Драјан и Каја.

Другови се играју кликерима.

4. Састави реченице од датих речи.
Напиши их правилно писаним словима.

- Крушке Ката купила је.
- деди корпу однела Ката је.
- је сладолед Кати дао деда.

На леду

Дејана је први пут на клизању. Дошла је са Костом, другом из одељења. Стала је на лед поред ораде.

Направила је један корак, па други и тала.

- Не могу да савладам ово клизање! Коста јој је пришао и помогао да устане.

- Крени са мном да видиш како се клиза - рекао је Коста.

Направили су један круг око клизалишта.

- Ово је дивно! Са другом је лакше и лакше! - задовољно је рекла Дејана.

- Са ким је Дејана дошла на клизање?
- Шта се десило када је стала на лед?
- Шта је урадио Коста?
- Шта је рекла Дејана када је савладала клизање?

Прочитај ове речи слева на десно.

Па здесна на лево.
Шта примећујеш?

око кайак кук
кос ено сир

Бб Бб

Чч Чч

1. Настави да пишеш слова као што је започето.

Бб

Чч

2. Прочитај наведене речи па их препиши.

бубањ обруч чаробан

3. Прочитај речи и препиши их.

у
 на — *бра̄ти*
 њо —

њо —
 о — *че̄шља̄ти*
 за —

4. Прочитај реченице па их препиши.

Сака чува унуче.

Чеду боли зуб.

У очевој ба̄ш̄ти расте бор.

Биберче

Био једном један дечак,
мали као биберово зрно.

Звали су га Биберче.

Једнога дана срео је
лепу девојку у бањини.

– Зашто плачеш? –
упитао је.

– Ала ми је узела три злајне
јабукe – одговори му она.

Биберче се борио са алом и победио
је. Враћује злајне јабукe. После
овој доброј дела постао је
велики момак. Ала је
побела, а девојка и Биберче
су се венчали.

Зашто су дечака звали Биберче?

Које је учинио добро дело?

• Како је он награђен?

5. Откриј ко шта ради. Споји одговарајуће речи тако да добијеш разумљиве реченице. Напиши их правилно писаним словима.

Мачка

Лабуд

Голуб

Гушче

Буба

гаче

преде

мили

лети

плива

Бака

Чеда и Биља воле да иду у село код баке Нејомирке. Сваки распуст ӣпроведу код ње. Бака им ујутру ӣрави качамак. Увек има леишња, кајмака, сира и козјег млека.

То је баш укусно! Пред спавање Чеда и Биља седну ӣоред баке. Она им ӣрича необичне ӣриче. Највише воле да слушају ӣричу о мачку у чизмама.

качамак – јело од скуваног кукуруза

- Где Чеда и Биља иду сваког распуста?
- Шта деца воле да једу код баке?
- Шта они раде пред спавање?
- Замоли одрасле да ти испричају занимљиву причу из свог живота. Препричај је другарима на часу.

Како се ко о^глашава?

Пет^ао ку^кури^че.

Ку^кури^жу!

Ко^ко^шка ко^ко^даче

Ко^ко^да!

Пи^ле пи^лјуче

Пи^лју, пи^лју!

Гус^ка га^че

Га, га!

Па^шка к^ваче

К^ва, к^ва

То^пуб ту^че

Ту, ту!

- Опонашај оглашавање неке животиње, а другови и другарице из одељења нека погоде која је та животиња.

Цу Цц

Ци Цци

1. Настави да пишеш слова као што је започето.

Цу

Ци

2. Прочитај наведене речи па их препиши.

цвети срце целтер беу

3. Напиши речи као што су започете.

дечак – девојчица

играч ученик певач

4. Прочитај реченице па их препиши.

Пас Цеки нашег рејона.

Мишица Цица трицка ишеницу у цаку.

Циркус

Ситијао је циркус у наш град. Сви смо поштрчали да видимо кловна. Он се возио улицама у наранџастом аутомобилу. Био је забаван. Имао је округао црвени нос и циновске зелене ципеле. Из њега му је вирео плави цветић. Ситално је кијао и марамicom брисао нос. Кад год би марамицу упринео лицу, из ње би излетеле сребрне звездице. Сви смо се смејали.

- Шта се десило у граду?
- Опиши како изгледа клоун из приче.

5. Препиши реченице писаним словима.

Ница је добар џин. Цица је добра принцеза.

Ница принцези скида звездице.

Цица џину шаље пољупце.

Хх Хх Жж Жж

1. Настави да пишеш слова као што је започето.

Хх

Жж

2. Прочитај наведене речи па их препиши.

хлеб пахуља жир ружа

3. Прочитај реченице па их препиши.

Хићар или брз као .

Жујан или жалосијан као .

Снажан или јак као .

Храбар или смео као .

Жуџа хаљина

Мама је Хани купи́ла жуџу хаљину.

– Хвала ти, мама. Желела сам баш таку! – рекла је Хана.

Обукла је хаљину и отишла у школу. Када се вратила, Хана је била тужна.

– Села сам на жваку! – рекла је.

Мама је узела хаљину и очисти́ла је. Хана је оти́шла распо́ложена.

- Шта је мама купила Хани?
- Шта се Хани догодило у школи?
- Како је мама орасположила Хану?

4. Упиши слово **ж** или слово **х** у квадратиће. Добијене речи препиши писаним словима у свеску.

ора еља рчак пла а по вала

5. Препиши реченице писаним словима у свеску.

Жарко воли свеж хлеб. Купује хлеб са хрском кором.

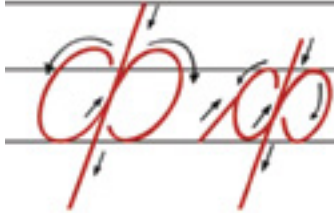
Воли да на њега намаже путер и мед. Ужива у здравој храни.

ф ф Ф Ф

1. Настави да пишеш слова као што је започето.

2. Прочитај наведене речи па их препиши.

флауџа телефон шифр

3. Решења ребуса напиши писаним словима.

ФЛА

4. Прочитај реченице па их препиши.

Филип гледа филм.

Софија прави крофне.

Фил за шортићу је у фрижидеру.

Фудбалери

Два најбоља дру҃а,
Филип и Стефан,
тренирају фудбал.

У недељу су играли у финалу
турнира. Победио је Стефанов тим.
Освојио је трофеј. Филип је било
жао што његов тим није победио.
Ипак, честитао је Стефану на
заслуженој победи.

трофеј

Фотограф их је сликао
зајрљене и насмејане. Рекао је:

- Право пријатељство не могу да
покваре ни порази ни победе!

У клубу пријатељства игра се на
истој страни!

- Који спорт тренирају Филип и Стефан?
- Како се Филип понашао након утакмице?
- Чији је тим победио на турниру?
- Шта је фотограф рекао на крају?

5. Напиши писаним словима одговоре на питања која се налазе испод приче **Фудбалери**.

Ђ ђ Њ њ

Ђ ђ Њ њ

1. Настави да пишеш слова као што је започето.

Ђ ђ

Ђ ђ

2. Прочитај наведене речи па их препиши.

Ђуран срећа Ђон лађа

3. Прочитај реченице па их препиши.

Нађа Ђосић је Ђак ирвак.

Поред куће врајчићи цвркућу.

Срђан ће суђра славићи рођендан.

4. Од имена смисли презимена. Један пример је урађен.

Петар Петровић

Ђура Ђура

Код Ђорђевића

У породици Ђорђевић сви ујутру нешто раде. Мама доноси вруће ђевреке из

пекарне. Док мама прави сок од свежег воћа, Слађа сређује собе. Своје обавезе имају и млађа деца. Фића баца ђубре, а најмлађа Ђурђа залива цвеће. Кад заврше са обавезама, седну и доручкују заједно. Фића увек прича шале, а доручак праће слех. Тако у њиховој кући почиње сваки дан.

- Шта свако јутро раде чланови породице Ђорђевић?
- Које су твоје обавезе у породици?

5. Препиши реченице писаним словима.

Ђурђа слави рођендан. Доћи ће јој другари. Добиће лепе поклоне. Све ће их забављати мађионичар. Какав ће то рођендан бити!

ПИСАНА СЛОВА АЗБУКЕ

А а

Б б

В в

Г г

Д д

Е е

Ж ж

З з

И и

Ј ј

К к

Л л

М м

Н н

О о

П п

Р р

С с

Т т

У у

Ф ф

Х х

Ц ц

Ч ч

Ш ш

Щ щ

Ъ ъ

Ы ы

Ь ь

Э э

Словарица

А – на нојамa ситоји

Б – у ме да броји

В – кола вуче

Г – гујуче

Д – доноси дан

Ђ – ђурђевак ран

Е – крије се у леју ласије

Ж – у жију расије

З – у звону звони

И – на иру јони

Ј – једрењаком једри светиом

К – је увек са качкејом

Л – леји ласија

Љ – љуљашку љуља

М – малино слово

Н – свеску најврља

Њ – њушку има

О – обруч којрља

П – је с пекарима

Р – радости доноси

С – сија у роси

Т – из тоја туче

Ћ – је с медом ћуче

У – за уво вуче

Ф – је фењер мали

Х – снајом се хвали

Ц – цртај,

зато имаш дара

Ч – чича Цицу ојачара

Џ – живи у џеју

Ш – је час у школи

а час је на шлеју

словарици нашој

увек је на реју.

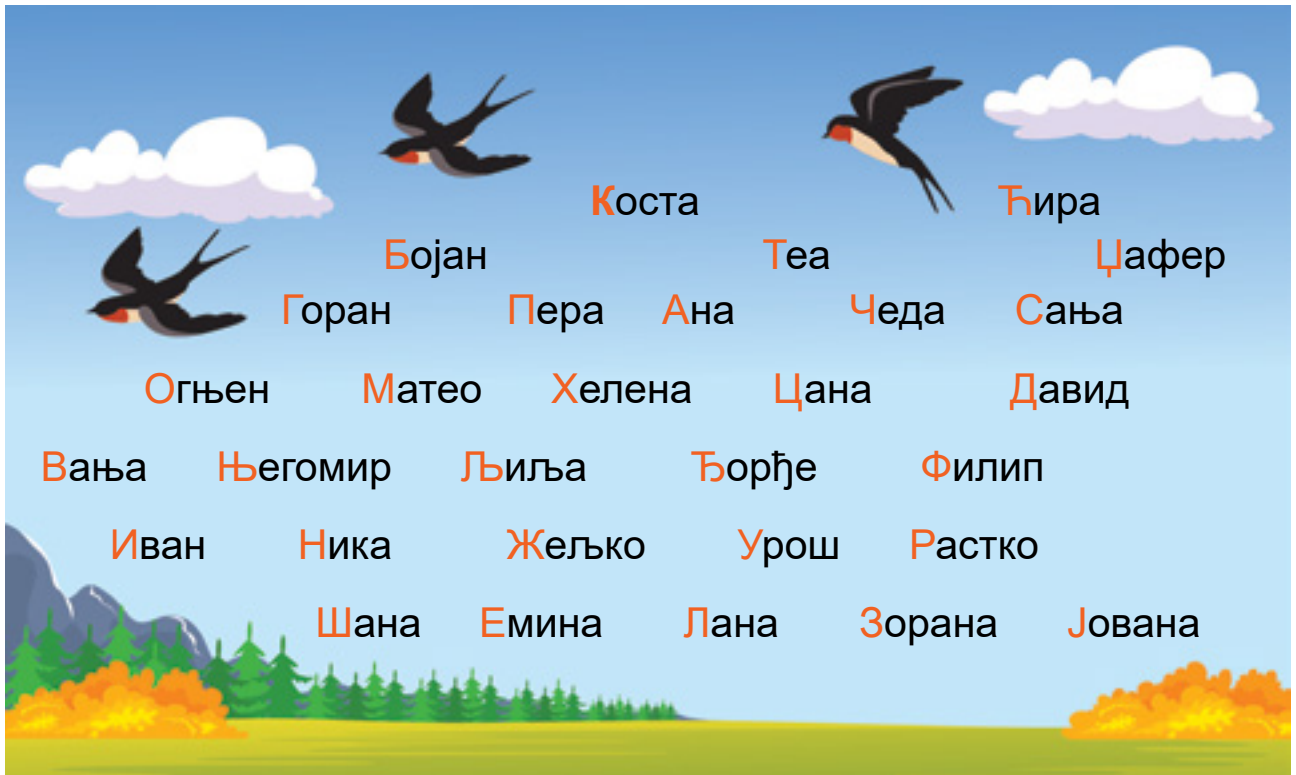
Зрајан Лукић

шлеп – крај хаљине који се вуче по земљи

- Препиши у свеску сва велика и мала писана слова наше азбуке.

Имена

Задатак:

Напиши имена писаним словима по азбучном реду.

ВЕЛИКО СЛОВО

Прво слово на почетку реченице увек је **велико слово**.
Имена, презимена и надимци људи пишу се великим словом.

Ја сам **Бранко Петровић**,
а зову ме **Бане**.

Моје име је **Марија**, а
надимак ми је **Маца**.

Насељена места пишу се великим словом.

Мој друг живи у **Б**еограду.

Често одемо са њим на **Д**унав да пецамо.

А зими идемо заједно на скијање на планину **К**опаоник.

На лето идемо код моје баке у село **К**учевиште у

Северној **М**акедонији.

- Исправи црвеном оловком грешке у реченицама.

Мој омиљени тенисер је новак Ђоковић.

Деда срето живи у србији.

Моја тетка се зове катарина ковачевић

ЗАПЕТА

Запету користимо када нешто набрајамо.
Кад је видиш, застани у читању.

Речи које се набрајају одвајају се запетама (,).

Бака је отишла на пијацу и купила: паприке, парадајз, лубеницу, шљиве, трешње, купус, краставце и сир.

- Наброј другове са којима се најчешће играш.

- Напиши чланове твоје породице.

- Напиши које цртане филмове највише волиш.
Стави запету на одговарајуће место.

Ана је спаковала школску торбу и ставила у њу: оловку, гумицу, свеске, лењир, блок, књиге и фломастере.

БРОЈЕВИ

И БРОЈЕВИ ДО 100 СУ РЕЧИ КАДА СЕ НАПИШУ

На слици су (7) **седам** патуљака, (10) **десет** балона.

Речи седам, десет означавају колико има нечега на броју.
То су **бројеви**.

• Прочитај реч и напиши је бројем!

четири _____

дванаест _____

осамнаест _____

двадесет три _____

тридесет осам _____

четрдесет шест _____

педесет _____

шездесет седам _____

седамдесет девет _____

осамдесет два _____

деведесет пет _____

сто _____

• Прочитај број и напиши га словима!

6 _____

69 _____

14 _____

70 _____

22 _____

81 _____

35 _____

96 _____

48 _____

100 _____

53 _____

РЕДНИ БРОЈЕВИ

Драган је стао **први** у ред. Јелена је била **трећа**, а Андрија **десети**.

Речи **први**, **трећи**, десети су **редни** бројеви, одређују бића, ствари и предмете по реду.

Број

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

Редни број

први
други
трећи
четврти
пети
шести
седми
осми
девети
десети

- Напиши који си редни број у дневнику _____

ШТА ЈЕ СЛОГ

А бе це де
ма– чка пре– де
а миш мо– та
о– ко пло– та

- Када се деца разбрајају, она деле речи на **СЛОВЕ** – делове који се изговарају једним отварањем уста.

Реч **миш** изговара се једним отварањем уста. Она има само један слог.

Реч **мачка** има два слога: ма–чка.

Реч **мотати** има три слога: мо–та–ти.

- Поделите заједно следеће речи на слоге:

прст, кост, пас, зец, трн

река: ре–ка, башта, пиле, дрво, бреза, мама, бака.

марама: ма–ра–ма, тањир, учитељ, телефон.

- Подели слоге речи песме:

Пусти, пужу, рогове
да хватамо волове,
да оремо долове.

- Колико слогова има свака од наведених речи? У загради упиши број.

небо (), авион (), водопад (), прст (), шнала (), тањир ().

ПОТВРДНЕ И ОДРИЧНЕ РЕЧЕНИЦЕ

НЕ

НИЈЕ

Резултат је тачан

ДА

ЈЕСТЕ

Резултат није тачан

Заслужено
смо победили.

Наш тим је
играо добро.

Судија је
добро водио
утакмицу.

Судија није
добро водио
утакмицу.

Ваш тим
није играо
добро.

Нисте
заслужено
победили.

- Реченицама се нешто може тврдити или одрицати. Реченице могу имати потврдан или одричан облик.

Сутра идемо на излет.

Потврдна реченица

Реченица којом се нешто тврди зове се потврдна реченица.

Сутра не идемо на излет.

Одрична реченица

Реченица којом се нешто одриче зове се одрична реченица.

- Потврдне реченице обој зеленом бојом, а одричне црвеном.

Нећемо киселе кише!

Хоћемо плаво небо!

Природу треба чувати!

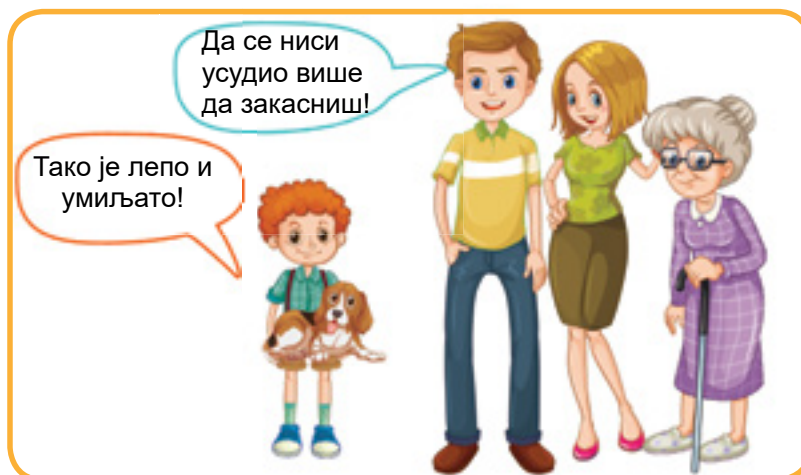
Нећемо озонске рупе!

УЗВИЧНЕ РЕЧЕНИЦЕ

На крају реченице којом се исказује неко осећање (одушевљење, изненађење, чуђење) пише се **узвичник**.

Није могуће!

На крају реченице којом се нешто узвикује пише се **узвичник**.

• Стави узвичник на крају узвичне реченице:

1. Јаоооо, боли ме зуб

2. Марко једе трешње

3. Види, пада снег

УПИТНА РЕЧЕНИЦА

Реченице у којима се нешто пита зову се **упитне реченице**.

На крају упитне реченице пише се **упитник**.

КАКО БИ

Како би то стајало
кад би место ђака
спремила се бака
да у школу пође,
међу децу дође?

(одломак) Ј.Ј.Змај

• Постави питања на дате реченице:

1. Давид црта слона. _____ ?
2. Матео игра фудбал. _____ ?
3. Лана иде у школу. _____ ?

• Стави упитник на крају упитне реченице:

1. Где је Петар
2. Пекар пече хлеб
3. Ко је данас дежуран

ОБАВЕШТАЈНА РЕЧЕНИЦА

Бобан чита књигу.

Пекар пече хлеб.

Вељко гледа телевизор.

На крају реченице којом нешто изјављујемо (обавештавамо) пишемо тачку.

Те реченице називамо обавештајне или изјавне реченице.

• За сваку слику напиши обавештајну реченицу.

• Стави тачку на крају обавештајне реченице:

1. Срећан рођендан, Мила

2. Доктор лечи људе

3. Где је одлетео врабац

КЊИЖЕВНОСТ И СТВАРАЊЕ

ДЕЦА СУ УКРАС СВЕТА

Нема света ни планете
где не може стићи дете,
јер све дечје стазе воде
од игре до слободе.

Цвеће је украс баште,
лептир је украс цвета,
а деца пуна маште,
деца су
украш света...

Лепе песме, тихе тајне,
све љубави важне, сјајне,
нека плану нек се роде,
од игре до слободе.

Цвеће је украс баште,
лептир је украс цвета,
а деца пуна маште,
деца су
украш света.

Љубивоје Ршумовић

Разговарамо

- Где све може дете да стигне? Како?
- Шта све деца умеју да раде?
- Доврши реченицу:
Деца су украс света зато што...

Задатак

- Ова песма има музику. Отпевај је заједно на часу са својим вршњацима.

Речник

Планути – изненада се десити, догодити.

Машта – замисао фантазија.

Да ли ти често машташ и о чему?

Учимо нешто ново

- Наслов песме је **Деца су украс света**. Песму је написао песник Љубивоје Ршумовић.
- **Песма** је текст написан у стиховима. Таква књижевна дела називамо још и **поезијом**.
- **Стих** је један ред у песми. Више стихова чине **строфу**.

ЦРТАНКА

Дај ми две – три чисте
хартије ал исте

и једну оловку
да нацртам пловку.

Дај ми жуту боју
да обојим проју

па ћу њоме затим
Сунце да позлатим.

И плава ми треба
за комадић неба

она ће да дода
воду ради брода.

Дај ми после плаве
зелену због траве

и због скоро триста
на дрвету листа.

Сад црвену нову
због црепа на крову

и због једног лица
и због лубеница.

Дај ми боју белу
због цвета за пчелу

а и после њега
због две грудве снега.

Дај ми боју црну
да нацртам срну

да обојим мачку
да ударим тачку.

Стеван Раичковић

Разговарамо

- Које боје је користио мали сликар у овој песми?
- Шта је којом бојом обојио?
- Шта се још тим бојама може обојити?
- Шта ти волиш да црташ?
- Која је твоја омиљена боја?
- Шта све њом волиш да бојиш?

Речник

пловка – патка
проја – хлеб или погача од кукурузног брашна?

Задатак

- Нацртај слику која је описана у песми „Цртанка“.
- Обој цртеж бојама како је то учинио песник.

ЈОЦА ВОЗИ ТРОЛЕЈБУС

Код куће Јоца често вози тролејбус. Он прво јави мами:

– Мама, ја ћу сада да возим тролејбус и да знаш да више нисам код куће.

Онда Јоца пође у круг око стола. Мама заборави да Јоца није код куће, па викне:

– Јоцо, донеси мами мало дрва!

Јоца, наравно, не може да послуша маму, јер није код куће. Онда се мама опет заборави па викне:

– Јоцо, готове су палачинке!

А Јоца, баш некако у то време пролази тролејбусом поред своје куће и чује маму, па саопшти путницима:

– Кола су у квару. Правац гаража.

Онда дотрчи до маме и каже:

– За оправку тролејбуса три палачинке.

Драган Лукић

Разговарамо

- Шта ради Јоца?
- Која је Јоцина омиљена игра?
- Шта Јоцина мама често заборавља?
- Шта је теби у овој причи било најсмешније?
- По чему знаш да Јоца много воли палачинке?
 - По томе што је то речено у причи.
 - По томе што га мама зове на палачинке.
 - По томе што због њих Јоца прекида игру.

Речник

тролејбус – возило слично аутобусу, које се креће помоћу електричне струје.

Задатак

- Која је твоја омиљена игра?
- Опиши је.
- Испричај са ким се најчешће играш.

ЛИСИЦА И РОДА

Лисица је одлучила да се нашали са својом пријатељицом родом. Позвала ју је на ручак и изнела пред њу неку ретку супу у плитком тањиру. Такав ручак се могао само полизати, а рода није могла ни кап да ухвати кљуном. Лисица се претварала да јој је јако жао што се роди није допао ручак, а рода се гладна вратила кући.

Следећег дана лисица је била родин гост. Задовољна и нестрпљива пожурила је родиној кући, јер је била гладна. Али је тамо са ужасом приметила да је ручак послужен у дубоким ћуповима, са врло тесним грлићем, из којих је рода врло лако јела. Лисица није дохватила ни мрвицу укусног јела и отишла је кући гладна.

А онда је рекла сама себи: „Заправо немам право да се жалим. Рода ми је само вратила мило за драго!“

Езоп

Разговарамо

- Како је лисица дочекала роду на ручку?
- Каква је она била као домаћица?
- На који начин је рода узвратила лисици?
- Шта је лисица научила од своје пријатељице роде?

Речник

претварати се – приказивати се другачијим него што јесте

ћуп – суд са ужим грлом, крчаг

Изговори речи којима се лисица претварала да јој је јако жао.

Задатак

- Нацртај најзанимљивији догађај из басне „Лисица и рода“ на свој начин у свесци.
- Драматизујте басну.

Учимо нешто ново

Басна је прича која говори о животињама. Оне у баснама имају особине људи. Басне обично саопштавају неку поуку. То значи да из њих можемо научити важне ствари!

ПОСТЕЉА ЗА ЗЕКУ

Молим те, о, мамице,
дај ми мало сламице

да је за мог зекана
постељица мекана,

да ми бели зека мој
не нажуљи репић свој.

Гвидо Тартаља

Разговарамо

- Шта дете у песми моли своју маму?
- Како се оно брине о свом кућном љубимцу?
- По чему још знаш да оно воли свог зеца?

Задатак

- Када је нешто мало и када нам је драго, ми користимо мале и миле речи: бебица, главица, косица...
- Пронађи у песми и друге речи које означавају нешто мало или нешто драго.

Играоница

Поређајте се у круг и чучите погнутих глава, имитирајте зеку како спава. Један од вас нека иде око „зечева“ и пева песмицу: „У шумици зека, седи, спи. Јадан зеко, шта ти би, те не можеш скочити? Скочи сад! Скочи сад!“. „Зека“ који је додирнут по глави треба да скаче около осталих „зечића“. Затим промените улоге. Игра траје док се сви не измењају.

ЗИМСКА ПЕСМА

Зима, зима, – е, па шта је?
Ако ј' зима, није лав!
Зима, зима, – па нека је,
не боји се ко је здрав!

Хајд' напоље момак ко је,
тамо веје крупан снег,
видиш онде навејо је
читав бедем, читав брег.

А шта може зима мени,
шта ми може, шта ми сме?!
Нек ми носић поцрвени,
ето то је, то је све.

Сека Зорка, немој стати,
твој нек буде први ред;
сад ћемо се загрејати, –
чучни само на тај лед!

Гле сад живе железнице, –
то је трка, то је лет.
Збогом, птице крилатице,
наш је сада цео свет!

Јован Јовановић Змај

Речник

- 'ј - је
- хајд' – хајде
- ви'ш – видиш
- ен' – ено
- бедем – дебео, висок зид

Разговарамо

- Зашто деца воле да се играју на снегу?
- Која је игра описана у „Зимској песми“?

Задатак

- Опиши твоју најомиљенију игру на снегу.
 - Где се играте?
 - Са ким се играте?
 - Како се играте?
 - Зашто је то твоја омиљена игра?

КОРЊАЧА И ЗЕЦ

Једном давно, корњача и зец су се препирали око тога ко је од њих бржи. Договорили су се да спор реше трком. И, утврдивши стазу, започеше утрку. Зец јурну као тане и извесно време је предњачио. Када је увидео да је далеко одмакао од корњаче, он помисли да би могао сести испод дрвета како би се одморио пре него што настави са трком. И, изваливши се, он заспа

Корњача, упорношћу, прстиже зеца и прође кроз циљ као шампион. Када се зец пробудио, схватио је да је поражен.

Поука ове приче јесте да стрпљиви и упорни стижу на циљ.

Езоп

Разговарамо

- Ко су ликови у овој басни?
- Које особине има зец у овој басни, а које корњача?
- Шта је на крају схватио зец?

Речник

препирати се – свађати се
спор – оно око чега се неко расправља
тане – метак

Задатак

- Доврши започете реченице именом једне животиње са фотографија.
Лукав као _____ .
Тврдоглав као _____ .
Плашљив као _____ .
Вредан као _____ .

Учимо нешто ново

- Место где се одиграва догађај у тексту назива се место радње. **Место радње** у басни „Корњача и зец“ је шума.

НЕЋЕ УВЕК ДА БУДЕ ПРВИ

Дечак и девојчица се играју... Мама држи чинију – мути фил за колаче.

МАМА: Децооооо! Дођитееее!

СИН: Ево ме, мама...

КЋИ: Молим, мама...

МАМА: Ко ће да полиже овај фил из чиније?

СИН: Ја ћу, мама... Ја сам први рекао!

КЋИ: /увређено /Увек си ти први!

СИН: Ууу... ! Па викни ти прва. Ко је први – тај је победник!

МАМА: Добро, добро... Не свађајте се. Ево пола јабуке, што је остало...

СИН: Ја ћу, мама... Ја сам први рекао!

КЋИ: Опет ОН! НЕЋУ! /дури се/ Зашто увек он?

СИН: Одмах кукаш... Нисам ти ја крив што споро вичеш!

МАМА: Добро децо... А ко ће да иде да баци ђубре?

Тишина.

Шта је сад? Шта је, Милице? Шта је, Владо?

СИН: Нећу да Милица каже да увек ја први вичем.

Ето, пуштам је, нека и она једном буде ПРВА!

Александар Поповић

Речник

подрум – просторија која се налази испод приземља зграде или куће и често служи као остава

грабежљив – похлепан, онај који жели све за себе

Учимо нешто ново

- Прочитали смо **драму**. Драма је написана по улогама да би је могли изводити глумци. Речи у загради говоре глумцима како да се понашају на позорници.

Разговарамо

Ко разговара у овом тексту?
Шта ради мама?
Зашто је мама позвала децу?
Шта је наљутило Милицу?
Зашто је Влада на крају пустио сестру да буде прва?

Задатак

- Продужи причу. Напиши шта је мама рекла Милици и Влади.
- Поделите текст по улогама и одиграјте га пред другарима у разреду.

СВЕТИ САВА

Држави је темељ дао
просвету је процветао,
остварио жељу давну,
српску цркву православну.

Та се црква од зачећа
одржала кроз столећа
и створила нашем роду
моћ, просвету и слободу.

Српска децо са свих страна
прославите великана,
данас као Срби прави
ускликните Светом Сави.

Народна песма

Речник

просвета – образованост

зачеће – постанак, оснивање

сталеће – време од сто година

великан – велик, знаменит
човек

ускликнути – гласно
узвикнути

Разговарамо

- Ко је био Свети Сава?
- Шта је све Свети Сава учинио за свој народ?

Задатак

- Научите песмицу напамет.
- Испричај како се Савиндан прославља у твојој школи.

Учимо нешто ново

Свети Сава је син великог жупана Стефана Немање. По рођењу је добио име Растко Немањић. Писао је књиге.

Свети Сава се одрекао круне и замонашио се у манастиру на Светој гори. Након смрти проглашен је свецем. Све школе у Србији прослављају 27. јануара Светог Саву као школску славу.

ПРИЧА О МАЛОМ ПРСТУ

Био је тако једном један прст и звао се Ђура. Имао је много браће. Једном су браћа повела Ђуру у фиоку. Ђура је ишао последњи и прикљештио нокат.

Други пут су га водили у рерну. Да виде да ли је вруће. И Ђура се испекао.

Трећи пут играли су се иглом. Сви су измакли, а Ђура се избо.

Ђуро, Ђуро, ниси ти ваљда најгори прст?!

Јесте!

Кад треба да се чачка нос – хајде ти Ђуро.

Кад треба у хладну воду – гурај Ђуру.

А кад треба замочити два прста у пекмез, онда су то неки други прсти, а не Ђура.

Тог Ђуру имају сва деца. То је онај пети, најмњи.

Душан Радовић

Разговарамо

- Ко је Ђура?
- Где су све браћа водила Ђуру?
- Где су га све прво гурали? Зашто?

Играоница

Како би било да покушамо да прстима пишемо по ваздуху? Пишите по ваздуху своје име прво левом, а затим десном руком. Покушајте сада да напишете било коју реч прстом у ваздуху, а ваш пар у клупи треба да погоди шта сте написали. Затим промените улоге. Није баш лако погодити, зар не? Али је зато забавно!

Задатак

- Пронађи и подвучи реченицу у тексту у којој се открива ко је Ђура.
- Стави своју руку на лист хартије у свесци. Другом руком оловком повлачи линију дужином шаке и прстију. Када нацрташ своју руку, на малом прсту нацртај очи, нос и уста.

СНЕЖНА ШАЛА

Две звездице летилице –
сасвим мале, сасвим беле,
две сестрице – пахуљице
на шал секи долетеле.

Па се хвали сека бати,
па се хвали мами, тати,
па се хвали редом свима
како диван поклон има.

Дичила се, не задуго –
звездице су, шта би друго,
звездице су, нежне, беле,
и са шала одлетеле.

Никола Јеремић

Разговарамо

- Да ли волиш зиму?
- Какве су то две звездице украсиле секин шал?
- Кома се све сека похвалила својим поклоном?
- Шта се на крају десило са пахуљицама са шала?

Задатак

Састави реченице, а затим их препиши у свеску:

Бела	—	пахуљица	—	је задрхтала у ваздуху.
Нежна	—		—	је слетела на шал.
Лепршава	—		—	је слична сјајној звезди.
Снежна	—		—	се истопила.

Играоница

Ваш задатак у овој игри биће састављање реченица. Нека неко каже прву реченицу, на пример: Пао је снег. Задатак наредног учесника јесте да своју реченицу започне последњом речи коју је употребио његов претходник, на пример: Снег је прекрио кров куће. Реченице се даље на исти начин ређају: Куће су једна до друге... Игра се завршава онда када свако каже своју реченицу.

СНЕСКО БЕЛИЋ

Зими, када снег пада у великим пахуљицама, деца су веома заузета прављењем Снешка Белића. Зна се, најбоље направљен Снешко добија награду.

Двојца мале браће, Драган и Душко дали су се на посао да направе Снешка. Од оца су позајмили цилиндар, а од мајке мараму и метлу. Тако је њихов Снешко био заиста лепо украшен.

Њихов пријатељ Драгутин, мислио је исто тако, али је био завидан. Његов је био мален и ружан у поређењу са Снешком двојице браће. Завист га је сасвим заслепила и он је срушио и уништио лепог Снешка. Разбацао је снег, бацио далеко цилиндар. Али, кад је хтео да дохвати метлу, спотакао се, а метла га је притом ударила по глави.

Тако нешто Драгутин није очекивао. Загребао је по снегу из петних жила, као да су се све метле дигле на њега. Тако је то кад је неке нечиста савест.

Браћа Драган и Душко поново су направили Снешка, али како су сад имали већег искуства, Снешко је испао тако леп да су добили прву награду.

Ранко Павловић

Разговарамо

- Чиме су била заузета деца када је пао снег?
- Чиме су Драган и Душко украсили свог Снешка?
- Због чега им је Драгутин порушио Снешка?
- Шта се Драгутину затим десило?
- Ко је добио награду за најлепшег Снешка?

Задатак

- Којих игара највише волиш да се играш на снегу?
- Какво осећање је завист?
- Јеси ли некада био/била завидан/завидна? Испричај!

ГОЛУБ И ПЧЕЛА

Дође пчела на поток да се напије воде. Стане на један камен и почне да пије. Омакне се с камена, падне у воду и почне се давити.

То опази голуб са гране. Откине кљуном један лист с дрвета и баца га пчели у воду. Пчела се попне на лист. И кад јој се крила осушише, она одлете.

Другог дана дође ловац у шуму. Опази голуба на грани па нанишани пушком на њега. Спази то пчела па слети ловцу на руку. Бојећи се да га пчела не уједе, ловац махне руком и голуб одлети.

Народна прича

Речник

омакнути (се) – склизнути (се)

Задатак

- Покушај да одредиш које од следећих пословица могу да буду поука ове приче:
 - Добро се добрим враћа.
 - Пријатељ се у невољи познаје.
 - Што не желиш себи, не ради другоме.
- Напиши састав на тему „Помогао сам/помогла сам другу/другарици.“

Учимо нешто ново

- **Позитивни јунак** има добре, племените намере и поступке.
- За разлику од њега **негативни јунак** жели да науди другима.

Разговарамо

- Ко су ликови у овој причи?
- Где се дешава радња ове приче?
- Како је голуб помогао пчели?
- На који начин је пчела спасила голуба?
- У чему су слични голуб и пчела?

У ПАРКУ

Град је препун буке,
прашине и смога,
а кад у парк одеш
нема више тога.

Од јутра до мрака,
скоро сваког дана
срећем драга лица
мени добро знана.

Другари у парку
строго на ред пазе,
не бацају смеће
и траву не газе.

Кроз песму и игру
гледано с те стране,
биће увек спремни
природу да бране.

Мирослав Кокошар

Речник

СМОГ – загађени ваздух

ЗНАНА – позната

Напиши две реченице у којима
ћеш употребити новонаучене
речи.

Задатак

Нека свако од вас напише неколико еколошких правила. Затим их препишите на плакат и плакат окачите на зид у еколошком кутку ваше учионице.

Разговарамо

- Какав је ваздух у граду? Зашто?
- Какав је ваздух у парку? Зашто?
- Какав је ред у парку? Шта не треба да радимо?
- Шта мислиш како се брани природа ?
- Је си ли ти спреман/спремна да браниш природу?

ЦВРЧАК И МРАВИ

Сушили мрави зими жито које је било од влаге набрекло. Дође гладан цврчак и стаде од њих тражити хране. Мрави му тада рекоше?

– Зашто лети ниси скупљао храну?

Он рече:

– Нисам имао времена, јер сам заносно свирао.

Насмејавши се, они му рекоше:

– Кад си лети свирао, онда зими играј.

Езоп

Задатак

- Покушај да одредиш које од следећих пословица могу да буду **поука** ове приче:
 - Шта надробиш, то ћеш и јести.
 - Ко рано рани две среће граби.
 - Ко другоме јаму копа, сам у њу упада.
- Пронађи и подвуци речи у басни којима су мрави посаветовали цврчка.
- Драматизујте ову басну и одиграјте је пред другарима из других разреда.

Речник

набрекло – надувало се
заносно – веома лепо

Разговарамо

- Ко су ликови у овој басни?
- Где се дешава радња ове приче?
- Шта је цврчак радио док су мрави вредно радили?
- Шта мислиш, да ли су мрави били у праву што су тако одговорили цврчку? Зашто тако мислиш?
- Чему нас учи ова басна?

ВЕВЕРИЦА И ВУК

Скакућући с гране на грану, веверица паде право на заспалог вука. Вук скочи и хтеде да је поједе. Веверица га поче молити:

– Пусти ме.

Вук рече:

– Добро, пустићу те, само ми право

реци:

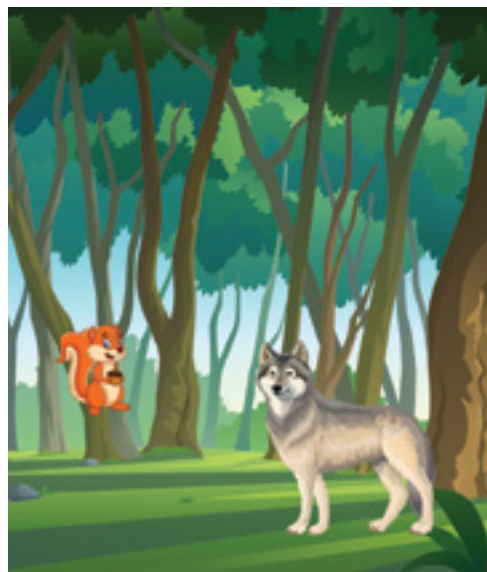
због чега сте ви веверице тако веселе? Мени је тако досадно и тужан сам, а кад вас погледам, увек сте веселе, играте се и скачете.

Веверица рече:

– Пусти ме прво на дрво, па ћу ти с дрвета рећи, овде се бојим.

Вук је пусти, а веверица оде на дрво и рече:

– Ти си због тога тужан што си тако зао, па ти злоба срце раздире. А ми смо веселе зато што смо добре и никоме зла не чинимо.

Лав Толстој

Поука: Срећа је када чиниш добро.

Речник

раздерати – расцепити, расећи
зао – лош

Шта мислиш, како се по теби понаша онај који је зао?

Разговарамо

- Ко су ликови у овој басни?
- Где се дешава радња ове приче?
- Шта је вук питао веверицу?
- Шта је веверица одговорила вуку?
- Зашто није добро бити зао?

Задатак

- Подвучи праву особину
Вук је: а) зао б) добар
в) стрпљив
Веверице су: а) веселе
б) лоше в) шкрте
- Потражите помоћ од наставника/наставнице да вам објасни израз „злоба ти срце раздире“.
- Драматизујте ову басну и одиграјте је пред другарима из других разреда.

ДВА ДРУГА

Ишла шумом два друга, а поред њих искочи медвед. Један се даде у бекство, успуза се уз дрво и сакри, а други остаде на путу. Ништа му друго не остаде – баци се на земљу и претвараше се да је мртав.

Медвед прође и поче да га њуши, а овај престаде да дише.

Медвед му оњуши лице, помисли да је мртав па оде.

Када се медвед удаљио, онај други сиђе с дрвета и стаде се смејати: „Дедер, реци ми шта ти је медвед шапутао на уво“.

„Рекао ми је да су лоши они људи који у опасности напуштају своје другове“.

Лав Толстој

Дрво се на дрво наслања, а човек на човека.

На муци се познају јунаци.

Разговарамо

- Куда су ишла два друга из ове приче?
- Шта се догодило друговима у шуми?
- Шта су урадили другови када је пред њих искочио медвед?
- Шта је медвед шапнуо првом другу? Мислиш ли да је медвед стварно шапутао другу?
- Чије су то речи?
- Шта је могао да уради друг који је одмах побегао на дрво?
- Шта бисте ви урадили у оваквој ситуацији? Како би ти помогао другу?

Речник

Даде се у бекство - почео да бежи

 Јеси ли се ти некада дао /дала у бекство и због чега?

Задатак

- Повежите особине са оним другом на кога се те особине односе.

први друг

кукавица

мудар

спретан

други друг

себичан

сналажљив

проницљив

- Препишите последњу реченицу из текста.
- Ова прича нас учи да:
 - увек шетамо сами у шуми.
 - спашавамо само себе.
 - помогнемо другу у невољи.

РОЂЕНДАН

Урош је славио рођендан. Дошли су гости и донели му поклоне.

Матео му је поклатио воз. Ника му је донела књигу, а Лана чоколаду.

Мала Уна је поклон заборавила код куће. Низ образ јој се скотрљала суза. Урош се насмешио:

– Не плачи, Уна! Ја сам чекао тебе, а не поклон.

Светлана Леткова

Задатак

- Испричајте са ким ви прослављате ваше рођендане.
- Опишите који је најлепши поклон који сте до сада добили за рођендан.
- Драматизујте ову причу.

Разговарамо

- Ко су ликови у овој причи?
- Ко је славио рођендан?
- Шта је све од поклоне добио Урош за рођендан?
- Зашто је Уна плакала?
- Шта је Урош рекао Уни?

Играоница

У овој игри ћете проверити колико познајете своје другаре и колико они познају вас. На папиру напишите неколико реченица о себи, али тако да не откривате своје име. Можете поменути да ли сте дечак или девојчица, где живите, ко сачињава вашу породицу, каквог кућног љубимца имате, где се најчешће играте и шта највише волите да радите. Нека учитељица или учитељ извлаче и читају ваше радове, а ви се потрудите да погодите о коме од вас је реч!

ТРИ ДРУГА

Родољуб је изгубио своју ужину. На одмору су сви јели, само је он стајао по страни.

- Зашто не једеш? – упита га Живко.
- Изгубио сам ужину.
- Штета – рече Живко и загризе велики комад белог хлеба. – До ручка је још далеко.
- А где си изгубио ужину? – Упита Миша?
- Не знам – одговори тихо Родољуб и окрене се.
- Можда си је носио у џепу. Морао си је носити у торби – рече Миша.

Ненад није ништа питао. Он приђе Родољубу, подели своју ужину на два дела и један пружи Родољубу.

В. Осејева

Разговарамо

- Ко су ликови у овој причи?
- Ко је стајао по страни и зашто?
- Да ли оправдаваш Мишин поступак? Образложи.
- Ко је показао да је прави друг?

Задатак

- Допиши реченице!
Прави друг је онај који:

- Драматизујте ову причу.

КО ЈЕ КРИВ

Играли смо се у дворишту. Лопту смо добацивали један другом. Ко испусти лопту – испада из игре.

Једном је дечаку, након првог бацања лопта испала.

Он се наљутио, замахнуо лоптом и бацио је према прозору суседове куће. Сусед је истрчао и љутито погледао у моје лице:

– Ти си тај, је ли?

Снажно ме је повукао за уво.

– Нисам. Нисам ја, верујте ми.

Моји другови нису рекли ни реч.

3. Хубијар

Разговарамо

- Шта се десило када су се деца играла лоптом на улици?
- Кога је сусед оптужио за разбијени прозор?
- Како су се понела остала деца?
- Да ли је такво понашање другарско?

Задатак

- Како би се ти понашао да си на месту неправедно оптуженог дечака? А да си на месту неког његовог друга?
- Испричај причу као да си ти неправедно оптужени дечак.

ХРАБРИ САН

Ја сам сан. Не бојим се ни вука ни медведа. Могу да их натерам да сањају лава – видели би тад свог бога! А у лављи сан могу да доведем ловца, а ловца да натерам да сања како је код куће заборавио пушку... Видите како сам храбар! Од свега на свету бојим се једино петла: чим кукурикне, одмах се пробудим.

С. Логинов

Разговарамо

- Сањаш ли ти често?
- Шта мислиш, сањају ли животиње?
- Због чега је сан храбар? Шта све он може да уради са оним ко спава и сања?
- Од чега се једино сан плаши? Зашто?

Задатак

- Размисли када си последњи пут сањао нешто интересно.
- Испричај тај свој сан испред целог разреда. Затим напиши састав у свесци на тему **Мој сан** и илуструј га.

БАЈКА О ЗВЕЗДАМА

А шта су то звезде? – упита један скакавац.

Жабица се замисли и рече:

Велики слонови кажу да су звезде златни ексерчићи којима је закуцано небо, ал' не веруј у то.

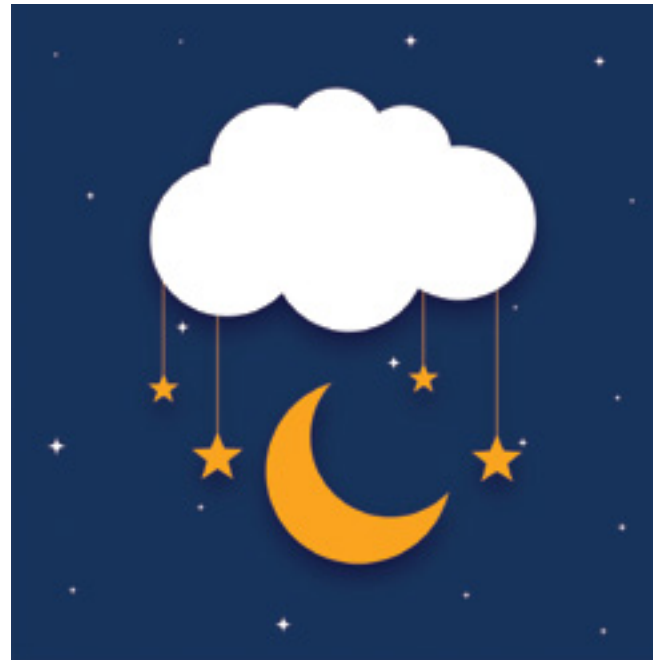
Велики медведи мисле да су звезде пахуљице које су заборавиле да падну, али ни њима немој веровати. Најбоље ти је да саслушаш мене. Мислим да постоји велика киша. А после велике кише расту велики цветови. А још мислим да они, чим додирну главом небо, утону у сан, скупивши своје дуге ноге.

Да – рече скакавац.

То ми више личи на истину.

Звезде су велики цветови што спавају на небу, скупивши своје дуге ноге.

Г. Циферов

Разговарамо

- Јеси ли некада посматрао/ посматрала звезде на небу?
- Шта мислиш, шта су то звезде?
- Шта мисле велики слонови о звездама?
- Како медведи објашњавају шта су то звезде?
- Како жабица објашњава звезде?

Задатак

- Упитај старије укућане и информиши се на интернету шта су то звезде.

ХЛЕБ

Много људи треба да се труди,
пре него што хлеб замириши и заруди.

Који људи?

Орач, ратар, сејач, жетелац,
комбајнер, млинар, пекар, продавац.

Како се труде?

Ору, дрљају, сеју, жању, врше,
мељу, месе и пеку, продају.

Владимир Андрић

Речник

зарудети – осванути,
разданити, зацрвенети,
поруменети

ратар – човек који обрађује
земљу

Задатак

- Одговори ко шта ради.
Напиши одговоре у свесци.
Орачи ору.
Сејачи...
Лекари...
Ратари...
Жетеоци...
Млинали...
Продавци...

Разговарамо

- Чији је посао по теби најлакши, а чији најтежи?
- Којим послом би ти волео/ волела да се бавиш када порастеш? Зашто?

ДЕДА И РЕПА

Посејао деда репу. Годишња доба се смењивала, деда водио рачуна о њој, окопавао, заливао... Израсте репа голема, преголема. Једног јутра одлучи дека да је време да ишчупа репу. Оде дека до репе и стаде дека репу чупати из земље: повуци, потегни, ишчупати не може.

Позове дека у помоћ баку. Бака за деку, дека за репу: повуци, потегни, ишчупати не могу.

Позове бака у помоћ унуку. Унука за баку, бака за деду, деда за репу: повуци, потегни, ишчупати не могу.

Позове унука у помоћ куцу. Куца за унуку, унука за баку, бака за деку, дека за репу: повуци, потегни, ишчупати не могу.

Позове куца у помоћ мацу. Маца за куцу, куца за унуку, унука за баку, бака за деку, дека за репу: повуци, потегни, ишчупати не могу.

Позове маца у помоћ миша. Миш за мацу, маца за куцу, куца за унуку, унука за баку, бака за деку, дека за репу: повуци, потегни, ишчупају репу!

Народна прича

УЧИМО НЕШТО НОВО

Прича је краћи текст о неким догађајима.

Приче које су настале у народу зову се **народне приче**.

Задатак

- Ова прича нас учи:
 - да је миш јачи од свих.
 - да и мали могу да помогну великима.
 - да заједно можемо више него сами.
- Смисли сличну причу. У њој промени ликове. Уместо дека нека буде зек, уместо репе нека буде шаргарепа. Испричај своју причу.

Разговарамо

- Шта је посејао деда?
- Колика је репа израсла?
- Шта се догодило када је деда покушао да ишчупа репу?
- Ко је све позван у помоћ?
- Уз чију су помоћ деда, баба, унука, маца и куца на крају успели да ишчупају репу?

ДВЕ КОЗЕ

Среле се две козе на узаној стази. Изнад стазе беше стена усправна као зид. Испод њих дубока провалија. Замислише се козе: шта да раде?

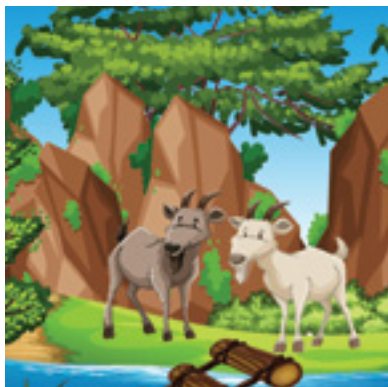
Нису се могле окренути да би се вратиле одакле су кренуле. Зато једна коза леже и опружи се по земљи, а друга пажљиво пређе преко ње.

Тако обе одоше живе и здраве својим путем.

Доситеј Обрадовић

ДВА ЈАРЦА

Преко дубоког потока наместили људи брвно.

Срела се на брвну два јарца.

– Склони се викну један!

– Е, да видимо ко ће да се склони!

– рече први и сави рокове спреман за битку.

И други се исто тако нарогуши

– Склони се ти, ја нећу! – рече други.

Грунуше роговима један на другога и оба падоше у воду.

Доситеј Обрадовић

Речник

брвно – дуже и дебље дрво које служи као мост
грунути – ударити, треснути

Задатак

- Пронађите одговарајуће особине ликова у првој и другој басни:

Стрпљивост, мудрост, тврдоглавост, опрезност, уображеност, глупост...

- Научите ову брзалицу и пословицу:

Црн јарац, црн трн – црн брсти трн...

Ако коза лаже, рог не лаже

Разговарамо

Упоредите басне **Две козе** и **Два јарца**:

- Шта је у њима слично?
- По чему се разликују?
- Која од ове две басне нас учи да не треба да будемо тврдоглави?

ТУЖИБАБА

Тужабаба: Молим, учитељице, он ми је узео гуму!

Учитељица: Добро, добро, вратиће ти је... Седи.

Дечак: (исмева тужабабу шапатам): Молим учитељице, молим учитељице...

Тужабаба: Молим, учитељице, он ме исмева...

Учитељица: Немој, Поповићу, да га исмејаваш...

Тужабаба: (кези се): Ееее!

Дечак: Тужабабо!

Тужабаба: Молим, учитељице, он ми каже да сам тужабаба!

Учитељица: Ниси ти тужабаба, седи само...

Тужабаба: (обраћа се дечаку): Е, ето видиш да нисам!

Дечак: Ниси ти тужабаба, ти си тужидеда!

Тужабаба: Молим, учитељице, он ми каже да сам тужидеда!

Учитељица: Није могуће! Поповићу, Поповићу, буди миран!

Тужабаба: Ееее... Учитељица ти је рекла да будеш миран!

Дечак: Ниси ти тужабаба, ни тужидеда – ти си ништа!

Тужабаба: Молим, учитељице, он ми каже да сам ништа!

Учитељица: А шта ти њему кажеш?

Тужабаба: И он није ништа!

Учитељица: Е, па у реду... седите сада и будите мирни!

Душан Радовић

Задатак

- Поделите се по улогама и одиграјте ову драмску игру у учионици.
- Ко се лепо понаша у школи?
 - ко не касни на часове.
 - ко је пажљив на часу.
 - ко је добар према слабијима од себе...
 Настави даље.

Учимо нешто ново

Тема је оно о чему се пише у тексту, песми или причи. Тема драмског текста „Тужабаба“ је тужакање ученика.

Разговарамо

- На ком месту се одвија драмска радња?
- Који ликови у њој учествују?
- За кога се каже да је тужабаба?
- Имате ли ви тужабабу у разреду?

ДОМАЋИ ЗАДАТАК

Вратила са Јасна из школе, а мама је упитала:

- Како је било у школи, Јасна?
- Лепо – рече Јасна, остави торбу, дохвати сендвич и пође да се игра.
- А шта имаш за домаћи задатак?
- Ништа.

Ни сутрадан Јасна није имала ништа за задатак, ни прекосутра, и једнога дана мама је пошла у школу. Поздравила се са учитељицом и упитала је:

- Да ли је тачно да свим ђацима ништа не задајете за домаћи задатак?
- Сваки даан задајем домаћи задатак – рекла је учитељица.

Онда су позвали Јасну. Мама је упитала:

– Јасна како си могла да кажеш да ти учитељица није задавала домаће задатке?

– Па... није – рече Јасна. – Учитељица је увек говорила: Децо, напишите целу страну слово А. Али мени није ништа рекла.

Од тада Јаснина учитељица овако задаје домаћи задатак: Децо, код куће напишите целу страницу слово Е. И ти, Јасна, напиши то исто. Децо, код куће испишите целу страницу слово О. И ти Јасна, испиши...

Драган Лукић

Задатак

- Покушај да ову причу напишеш у облику драме. Обрати пажњу на оно што говоре мама, Јасна и учитељица. Ми ћемо ти помоћи!

Јасна се вратила из школе.

МАМА: Како је било у школи Јасна?

ЈАСНА (узимајући сендвич и полазећи да се игра): Лепо.

Учимо нешто ново

За приче кажемо да су написане у **прози**. Писца који пише прозне приче можемо звати и **прозни писац**.

Разговарамо

- Како се Јасна осећала у школи?
- Због чега је Јаснина мама отишла у школу да разговара са учитељицом?
- Шта мислиш, да ли је Јасна у праву? Због чега тако мислиш?

ЈА САМ ЧУДО ВИДЕО

Пуж се с биком туче,
коза кола вуче,
мрав бркове суче,
коњ на грани спава,
зец пут преорава,
мува товар носи,
вук на путу проси,
рода жабу служи,
миш се с мачком дружи.

Шаљива народна песма

Речник

сукати – увијати, развличити
тесто

преоравати – орати поново

товар – терет

Покушај да рукама покажеш
како се сучу бркови.

Учимо нешто ново

Песма у којој се описује нека смешна ситуација назива се **шаљива песма**. Циљ јој је да нас забави и насмеје.

Разговарамо

- Шта је необично у песми „Ја сам чудо видео“?
- Шта те је у песми посебно насмејало?

Задатак

- Напиши у свесци пет необичних реченица којима ћеш насмејати или зачудити оне који их прочитају.

КАД ПРОЛЕЋЕ ДОЋЕ, СВЕ НА БОЉЕ ПОЋЕ

Кад пролеће дође, сунце свима нешто поклони. Шуми и ливади нове зелене хаљине. Птицама ведро небо и радосни цвркулт. Лептирима цветне ливаде и нова крила. Животињама широка поља и шуме, и много хране. А човеку поклони све то и много, много радости.

Зашто?

Зато што онда све живо на земљи почне да: гуче, зуји, квоца, кликће, кукуриче, кокодаче, лаје, пијуче, пишти, ћућори, цврчи, чаврља, цвркуће, шишти, пева, шапуће и тепа...

Сунце тада, као учитељ, сваком зада неки задатак.

- Ко спава, да се пробуди.
- Што је тмурно, да се разведри.
- Ко је зимовао у рупи, да провири.
- Што је посађено, да проклија.
- Што је на дрвету, да пролиста.
- Што је у јајету, да прокљуви.

Кад пролеће дође, све набоље пође.

Божидар Тимотијевић

Разговарамо

- Које животиње спавају зимским сном?
- Шта је зими тмурно?
- Које животиње зимују у рупи?
- Ко све зими тешко проналази храну?

Задатак

- Где се у причи још понавља реченица из наслова? Пронађи је.
- Запишите на плакату наредбе које је Сунце издало свима и истакните их на видно место у учионици.

Играоница

Сада ћемо направити такмичење оркестара без инструмената. За ову игру потребни су нам оркестри и жири који ће их оцењивати. Поделите се у групе. Свака група је оркестар који учествује у такмичењу. Договорите се ко ће од вас бити жири. У свакој групи договорите се ко ће какав звук стварати: звиждање, зујање, хујање, ударање по клупи рукама, оловкама, ударање ногама о под, или било шта друго што вам падне на памет. Договорите се коју ћете песму изводити, и такмичење може да почне! Нека најбољи оркестар победи!

ВИСИБАБА И РАЗВИГОР

Развигор зове
тихо и слабо:
„Буди се, устај,
о, висибобо!“
А цетић нежни
главицу миче
под снегом, шапће:
„Ко ме то виче?“
Пупољци мрки,
читави хор,
тихо јој кажу:
„Развигор!“

Бранко Ћопић

УЧИМО НЕШТО НОВО

Легенда о висибоби каже да је своје име добила јер подсећа на погрбљену старицу која је усамљена живела у колибици и бринула о једном цвету.

Једног хладног јануарског јутра изашла је пред своју колибицу, али њеног цвећа више није било, затрпао га је снег. На местима где су на снег пале њене сузе, појавили су се нежни цетићи, погнути попут ње.

РАЗГОВАРАМО

- Знате ли шта је развигор?
- Кога је будио развигор?
- Шта је питала висибоба?
- Како изгледа висибоба?

КАКО СЕ ПОСТАЈЕ ЈУНАК

Питали Краљевића Марка како је постао јунак, а он одговори да се јунаштву научио од паса и од деце. Ако једно псето, макар било највеће и најјаче, побегне, онда сва остала пашчад, и најмања и најслабија, трче за њим. Тако исто и дете, кад побегне, деца трче за њим.

А кад се неко псето или дете, макар било и најмање и најслабије, испречи и стане да се брани, онда слабо ко сме на њега ударити.

Народна прича

Речник

пашчад – пси
псето – пас, куче
испријечи (од глагола испречити) – стане на пут **смије (од глагола смети)** – сме

Учимо нешто ново

Краљевић Марко је јунак наших народних песама. Јахао је чувеног коња Шарца. Бранио је слабе, помагао сиромашне, био је праведан и понекад тврдоглав.

Разговарамо

- Шта нас је у овој причи научио Краљевић Марко?
- Од кога се он научио јунаштву?
- Како јунак треба да се понаша према злу?
- Да ли си ти морао/морала да се супротставиш нечему што је погрешно? Испричај како си се тада осећао или осећала. Шта је било после?

Задатак

Какав би морао бити твој јунак или јунакиња? Замисли и опиши свог јунака. То може бити неки спортиста, глумац, лик из приче или цртаног филма, твоји мама или тата, или неки друг или другарица. Састави наслови са **Мој јунак** или **Моја јунакиња**.

ДЕДИНА ВРЕЋА ПУНА ПРИЧА

Живео један деда. Толико је био мудар да му од мудрости оседе коса на глави, а брада израсте до појаса. Сви су га волели, а највише деца.

Зашто деца?

Зато јер је имао шарену врећу пуну разних прича. И сваког дана је из ње вадио по једну причу и причао деци. Али, једном деда окачи врећу на трешњу у башти и задрема. Кад се пробудио, вреће нема.

Можда је дошао медвед са планине и украо је?

Можда ју је узела лија, мислећи да је унутра петао?

Или ју је украо зец надајући се да је пуна купуса?

Не.

Дедину врећу пуну прича узео је сан. Сада он ноћу успаваној деци ставља под јастук по једну причу.

Видеое Подгорец

Разговарамо

- Зашто су деца волела деду?
- Ко је узео врећу пуну прича?
- Коју причу је сан оставио испод твог јастука?

Задатак

- Опиши један свој сан. Рад наслови са **Догодило ми се у сну**.

ПРОЛЕЋНО БУЋЕЊЕ

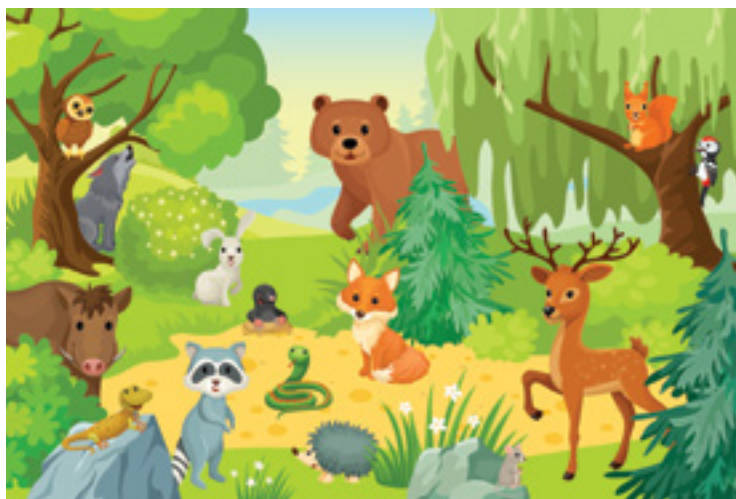

- Зраци сунца весело су се поигравали испред брлога меде Бере.
- Добро јутро, Бери! – неко весело повиче.
 - Добро јутро! – промрмља Бери и поново утоне у сан.
 - Бери, пробуди се! Прави си поспанко!

- Бери протрља шапама своје снене очи и полако се извуче из брлога.
- Ко ме то буди баш када сањам да се сладим пуном кошницом меда?
 - Ја те зовем, твоја пријатељица висибаса – зачу се нежан гласић.
 - Желим ти рећи да је стигло пролеће. Дин–дон! – звонила је висибаса.
 - Шта то радиш? – упита Бери.
 - Морам пробудити своје сестрице и све наше комшије.

Ускоро се покрај Берина брлога окупило много животиња: веверица Грицка, зец Мишко, јежић Боцко. Сва се шума зелени. Висибаса су промолиле своје главице и весело су звониле пролећу: – Дин–дон!

Наташа Ристевски

Разговарамо

- Шта је висибаса?
- Зашто је висибаса звонила и кога је пробудила?
- О чему је меда сањао?
- Које су се животиње окупиле око Бериног брлога?

Речник

брлог – место где медвед борави. Обично је то нека пећина.

ЛИВАДСКО ЗВОНЦЕ

Бим–бам,
ударам,
већ је дан,
већ је дан.
Мрав пошао
на пут ран:
пчела пољем
тражи стан.
Бим–бам,
ударам,
да се буди
цвет и кам,
да трепавице
дремљивице
буде срам.
Бим–бам,
ударам,
мили већ
и пужић сам,
и миш слепи,
бунован,
побегао на таван.
Бим–бам,
ударам.

Десанка Максимовић

Речник

ран – рано, на почетку дана, ујутру
кам – камен
бунован – поспан

Разговарамо

- Ко се пробудио рано ујутро?
- Ко још дрема у песми?
- Зашто је слепи миш побегао на таван када је свануло?

Задатак

- Наведи пример цвета који се буди са појавом сунчеве светлости. Опиши га како изгледа и нацртај га у свесци.
- Подвуци речи у песми које опонашају звукове из природе.

КУЋА

Договоре се врабац, мачка и миш да заједнички направе кућу.

Врабац рече:

– Кућа је добра ако се прави испод греде на крову.

Мачка се није с тим сложила.

– Боље је да наша кућа буде у шупи, на старој фотелји – рече она врапцу и мишу.

Миш се и с тим није сложио.

– Најбоље су оне куће које се праве у некој рупи – рече миш врапцу и мачки.

Нису се сложили, па нису ни кућу направили.

Али зато је сваки од њих направио сам себи кућу, онако како је мислио да је најбоље.

Од тада, врабац живи испод греде на крову, мачка у шупи, на старој фотелји, а миш у рупи.

Божидар Тимотијевић

Разговарамо

- Шта су се договорили врабац, мачка и миш?
- Који су били њихови предлози?
- Јесу ли се на крају договорили где да саграде кућу? Зашто?

Задатак

- Опиши како изгледа твоја кућа и нацртај је у свесци.
- Подвуци речи из којих се види ко где живи.

МЕДВЕД БУЦКО

Мајка Медведица назвала је свог најмлађег сина Буцко. Округао као лопта, он је био и јако лењ. Сваког јутра слала га је мајка Медведица у шуму да би га навикла да се боље сналази у њој, али он то није волео. Међутим, морао је и то да научи.

Једног јутра повела га је мајка тако у дугу шетњу и оставила га самог у шуми. Морао је да без ичије помоћи нађе пут назад. Одједном поче Буцко да плаче, тако јако да је његова мајка, преплашена, дојурила да види шта му је.

„Не могу више!“ плакао је Буцко, и мајка га узе тада у наручје. Ах, он је био још тако мали, а врло тежак. Тако су пошли натраг и кад су били близу куће, мајка Медведица га опет спусти на земљу.

Тек тада је схватила, када је Буцко задњи део пута претрчао до куће смејући се, да се он нашалио с њом.

„То си сад учинио и никад више!“ узвикнула је Медведица и од тад је Буцко могао да плаче колико је хтео, мајка га више никад није понела.

Марија Гајевић

Разговарамо

- Због чега је мајка Медведица дала свом мечету надимак Буцко?
- Које особине је имао Буцко?
- Због чега је мајка Буцка сваки дан слала у шуму?
- Чега се Буцко досетио да превари мајку Медведицу да га носи на леђима?
- Како је мајка схватила да је Буцко преварио?
- Да ли се превара исплатила Буцку?

Задатак

- Заокружи особине које се односе на Буцка.
лењ паметан лажљив лукав
- Подвуци у тексту реченицу из које се види да је мама схватила да је Буцко преварио.
- Коју поуку можеш да извучеш из ове приче?

ДОЋЕ И ШКОЛСКИ РАСПУСТ

Да л' на море ил' језеро,
на планину или реку,
ил'у село живописно
где у песми дани теку?

Све ме зове, свуд би хтео,
школски одмор већ је ту,
желео бих да обиђем
сваки кутак, земљу сву

Милица Бунгулац

ПОДСЕЋАМО СЕ ШТА СМО НАУЧИЛИ О КЊИЖЕВНОСТИ:

- Допуни у свесци!

1. БАСНА

Басне су приче у којој су ликови...

2. ГЛАВНИ И СПОРЕДНИ ЛИКОВИ

У причи Голуб и пчела главни ликови су...

Споредни лик је...

3. ПОЕЗИЈА, ПРОЗА, ДРАМА

- Наведи шта је од наведених примера поезија, шта проза, а шта драма.

Два јарца су се сусрела на брвну.

ПРВИ ЈАРАЦ (љутито урличе): Склони ми се с пута!

ДРУГИ ЈАРАЦ (тврдоглаво виче): Склони се ти, ја нећу!

Два су јарца врло проста

Пошла преко уског моста

Један с једне други с друге стране

Преко дубоког потока наместили

људи брвно. Срела се на брвну два јарца.

- Склони се! – викну један.

- Склони се ти, ја нећу! – рече други.

МЕДИЈСКА КУЛТУРА

МЕДИЈУМИ

Шта видите на илустрацијама?

Све што је представљено на слици једним именом зову се медијуми.

Разговарамо

- Какве све ствари видите на телевизији?
- А шта све можете чути на радију?
- Шта бисте све могли с паметним телефоном? А шта с таблетом?
- Шта се чита или се може наћи у новинама?

Учимо нешто ново

- **Медијуми** су средства која преносе различите врсте информација/порука.

Задатак

- Напиши испод сваке сличице назив медија.

Учимо нешто ново

- Извештавање, упутство и реклама су врсте медијских порука.

ИЗВЕШТАВАЊЕ

Извештавати можемо о различитим догађајима: о одржавању разних манифестација, екскурзија, школским активностима...

На пример:

Извештавају се сви ученици од првог до деветог разреда да ће се 22. 9. 2022 год. организовати једнодневна екскурзија у блиској околини. Сви ученици треба да буду у школи у 8 часова. Предвиђено је да екскурзија траје до 13 часова.

Разговарамо

- На које начине можемо дати овакав извештај у вези са одржавањем екскурзије?
- Да ли си некада чуо/чула или видео/видела извештавање о неком догађају и у којим медијима?
- Где си видео/видела извештај о одржавању дечијег фестивала песама?

Задатак

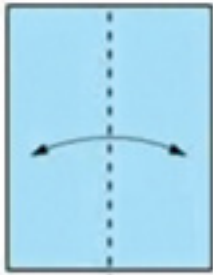
- Изабери и осмисли медијску поруку преко које ћеш извести заинтересоване о одржавању школског такмичења из математике (плакат, билборд, летак, мобилни телефон, интернет).
- Напиши како замишљаш ту поруку у празном простору.

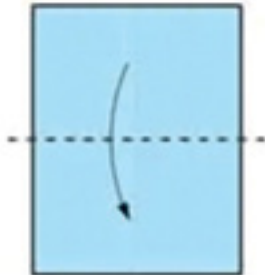
УПУТСТВО

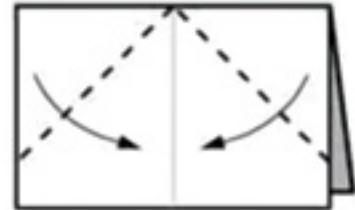
На слици је приказано упутство за израду чамца од хартије.

1 означи половину листа од хартије

2 горњи део листа преклопи преко доњег тачно по средини

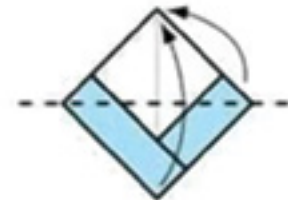
3 пресавиј горње углове према средини

4 доње делове подигни нагоре са обе стране

5 изравнај добро фигуру коју си добио/добила

6 подигни ћошкове нагоре са обе стране

7 изравнај добро фигуру коју си добио/добила

8 ухвати ћошкове са обе руке и полако их повуци, леви ћошак налево и десни ћошак надесно

9 изравнај лепо добијени чамцац

Разговарамо

- Прочитај упутство испод сваке сличице за израду оригамија.
- Да ли би могао да израдиш неку фигуру без упутства? Зашто?

Учимо нешто ново

- Упутства нам помажу да лакше и прецизније дођемо до одређеног циља.

Задатак

- Изради упутство за израду првоаприлске маске. Пази на редослед у изради!

1. На картону нацртај маску. (пример)

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

10. _____

РЕКЛАМА

Разговарамо

- Шта су рекламе?
- Гледате ли рекламе?
- Где сте све видели рекламе?
- Можете ли се сетити неке рекламе?
- Јесу ли вам рекламе занимљиве?

Преко реклама се најчешће препоручује или хвали неки одређени производ или услуга.

Разговарамо

- Шта све видите на реклами приказаној на слици?
- Које врсте реклама сте видели и где?
- Које вам се рекламе највише допадају и зашто?

Задатак

- Направите рекламу за вашу омиљену чоколаду.

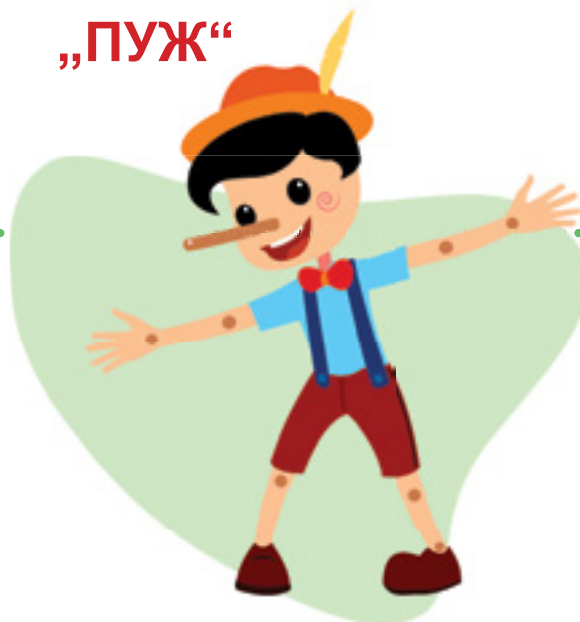
КЉУЧНЕ ПОРУКЕ У МЕДИЈСКИМ САДРЖИНАМА

Дана **22. 3. 2022.** године (петак) одржаће се представа

ПИНОКИО у дечијем позоришту

„ПУЖ“

Разговарамо

- Приметили сте да су нека слова на овом обавештењу написана различитом величином, дебљином и различитим бојама.
- Шта мислите зашто?

Учимо нешто ново

- Истицањем неких речи у погледу боје и врсте слова, постиже се уочљивост најважнијих делова садржине (шта се одржава, када се одржава и где се одржава) како би смо их лакше упамтили.

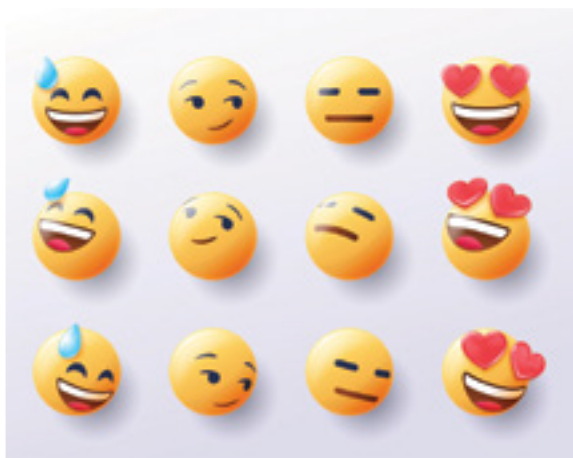

Задатак

- Направи медијску садржину у којој ћеш употребити кључне поруке.
- Које делове ћеш исписати другачије?

ДИГИТАЛНЕ ИКОНЕ

Разговарамо

- Шта видите на овим сликама и где сте их до сада sreли или применили?
- Шта нам све поручују ове дигиталне иконе?

Задатак

- Допуни!
Када ти неко у поруци пошаље:

ТО значи _____

ТО значи _____

ТО значи _____

Задатак

- Нацртај емотикон, гиф и мим и објасни њихово значење!

Задатак

- Осмисли дигиталне иконе по твојој жељи које се односе на следеће појмове:

ЉУТЊА

СТРАХ

ПИТАЊЕ

СМЕХ

ПОСПАНОСТ

СТИДЉИВОСТ

- Направи ИКТ презентацију!

